Jaargang 112. Dingsdag, 1 Maart 1853. No. 17.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de COMMISSIE in deze Gemeente, bevoegd tot het TEEKENEN en AFGEVEN van ATTESTEN en CERTIFICATEN, benoodigd voor de NATIONALE MILITIE, hare Zitting houden in het RAADHUIS, op MAANDAG, DINGSDAG en WOENSDAG den 28sten Februarij, den 1sten en 2den Maart 1853; dat de **LOTELINGEN**, die vermeenen VRIJSTELLING van de DIENST der NATIONALE MILITIE te kunnen reclameren, als **eenig** [illegible], als **Theologisch Student**, als **Buitenlandsch Zeevarende**, of **op Broederdienst**, voor die Commissie met hunne Bewijsstukken of Getuigen moeten verschijnen op de hieronder bepaalde dagen en uren:

op MAANDAG den [illegible], des voormiddags van 10 tot 12 uur, dezulken wier Geslachtsnamen beginnen met de letters A, B, C, D, E en F;

op denzelfden dag, des namiddags van 4 tot 6 uur, dezulken wier Geslachtsnamen beginnen met de letters G, H, I, J en K;

op DINGSDAG den 1sten Maart 1853, des voormiddags van 10 tot 12 uur, dezulken wier Geslachtsnamen beginnen met de letters L, M, N, O, P, Q en R;

op denzelfden dag, des namiddags van 4 tot 6 uur, dezulken wier Geslachtsnamen beginnen met de letters S, T, U, V, W, X, Y en Z; en

dat op WOENSDAG den 2den Maart 1853, des namiddags van 4 tot 6 uur, al degenen, die als **Kostwinners** gemelde vrijstelling reclameren, met hunne Getuigen voor die Commissie moeten verschijnen.

GRONINGEN, 21 Februarij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de **HERIJK** der **lengtematen en gewigten** (daaronder begrepen het **Zilversmidsgewigt**) in deze gemeente zal plaats hebben, voor de Ingezetenen wonende in de roode letters A, B, C en D, van den 1sten tot den 4den Maart; voor die in de letters E, F, G en H, van den 7den tot den 11den Maart; voor die in de letters I, K, L en M, van den 14den tot den 18den Maart; voor die in de letters N, O, P en Q, van den 21sten tot den 25sten Maart; voor die in de letters R, S, T en U, van den 29sten Maart tot den 1sten April, en voor die in de letters V, W, X, Y en Z van den 4den tot den 8sten April aanstaande.

Voorts de **HERIJK** van de **Inhoudsmaten** voor **Drooge Waren**, zoo **Tonnematen** als andere, van **Korenschalen** en van de **Wisse**, benevens van de **Vochtmaten**, voor de Ingezetenen in de letters A, B, C, D, E en F, van den 18den tot den 22sten April; voor die in de letters G, H, I, K, L en M, van den 25sten tot den 29sten April; voor die in de letters N, O, P, Q, R en S den 2den, 3den, 4den en 6den Mei, en voor die in de letters T, U, V, W, X, Y en Z van den [illegible] tot den 13den Mei, telkens van 9 tot 12 en van [illegible] tot 5 uur.

En opdat de belanghebbenden zich mogen hoeden voor de onaangename gevolgen van verzuim, om hunne Maten en Gewigten op de hiervoren vastgestelde tijden, waarop een ieder ten ernstigste gewaarschuwd wordt te letten, ter Herijk aan te bieden, en zich voor de daarop bepaalde Straffen vrijwaren, wordt aan hen herinnerd het Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13), houdende bepaling der Straffen, waarin de nalatigen ten deze vervallen zullen zijn.

Wijders worden de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat de Maten, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk schoongemaakt moeten worden.

GRONINGEN, 21 Februarij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

*** De **COMMISSIE** van **ONDERWIJS** in de provincie *Groningen* vergadert den 30sten Maart dezes jaars, des morgens te 8 uur, in het Concerthuis, tot het afnemen van **EXAMENS voor RANGEN.** Die zich dan willen laten examineren, gelieve hunne geboorteacten, bewijzen van goed zedelijk gedrag en acten van vroeger verkregen rang (zoo zij dien bezitten) vóór of op den 15den Maart in te zenden bij den Schoolopziener van hun District. Indien het aantal van examinandi dit vereischt, zullen eenigen Donderdag den 31sten Maart worden onderzocht.

Het examen voor de toelating tot de Kweekschool zal worden afgenomen DINGSDAG den 29sten Maart, te 10 uur, in het Concerthuis. Die naar eene Provinciale Beurs willen solliciteren, moeten een blijk overleggen, dat zij op het platte land dezer provincie te huis behooren, en den derden rang bezitten en tevens een of ander bewijs geven, waaruit kan blijken, dat zij ook van wege onvoldoende inkomsten op eene Beurs aanspraak meenen te kunnen maken. Ook deze bescheiden gelieve men vóór den 15den Maart aan den Schoolopziener van het District in te zenden.

Ieder wordt in zijn eigen belang verzocht, *naauwkeurig en schriftelijk* op te geven, welk examen en met welk doel hij verlangt te ondergaan.

GRONINGEN, 28 Februarij 1853.

De Commissie van Onderwijs in de prov. Groningen,
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 1 Februarij.

Hoe's laatst vervaardigde snelwerkende drukpers met acht cilinders werd verledene week in zijne fabrijk te New-York in beweging gezet, als wanneer zij tusschen de 21 en 22 duizend afdrukken per uur leverde!

— De telegraaf berigt ons de aankomst van het stoomschip *Afrika*, te New-York, eergisteren morgen, met berigten van Europa tot den 16den Januarij.

Nimmer hebben wij spoediger eenig berigt van Nederland ontvangen, hetwelk in 15 dagen is overgebragt en dat in het wintersaizoen!

— De stoomboot *Herman* is gisteren avond van Southampton te New-York aangekomen, met de rijkste lading die ooit in die haven door een enkel stoomschip is aangebragt, eene waarde hebbende van drie millioen dollars!

— De stad New-York heeft eene publieke schuld van ruim dertien millioen dollars.

RUSLAND.

De Keizer van Rusland moet aan den, om zijne bevordering der landskultuur in de Krim, zeer verdienstelijken graaf *Woronzoff*, de vergunning verleend hebben tot het aanleggen van eenen spoorweg van Moskau naar Odessa. De onderneming zal gedaan worden door eene actie-maatschappij, waarvoor de deelneming in Engeland en Holland openstaat. De Russische kapitalisten moeten met deze onderneming zeer ingenomen zijn en belangrijk aandeel genomen hebben. Vooreerst wordt de weg tusschen Charkof en Odessa aangelegd en dit rijke graanland aan den handel ontsloten, zoodat, als de weg gereed is, de handelshuizen uit Odessa de tarwe tot de helft van den tegenwoordigen prijs kunnen leveren.

— Het *Russ Handelsbl.* bevat het volgende omtrent den in- en uitvoer gedurende het jaar 1852 aldaar, voor rekening der 259 handelshuizen, die tot dit einde bij de gilden zijn ingeschreven, en dus het regt hebben, buitenl. handelsoperatiën te doen. Onder die huizen telt men meer dan 29 handelaren, die voor meer dan een millioen zilveren roebels in dat jaar hebben omgezet, namelijk 18 huizen voor 1 millioen en meer; 5 voor meer dan 2 millioen; 4 voor meer dan 3 millioen; 1 voor meer dan 4 millioen, en 1 voor meer dan 6 millioen. Het gezamenlijke cijfer der omzettingen in 1852 bedraagt 104,125,171 zilveren roebels, waarvan 64,588,308 voor den invoer, en 39,536,863 voor den uitvoer.

TURKIJE.

Tijdingen van de grenzen van Montenegro doen de gruwelijkste mishandelingen kennen, die de Turksche troepen, en vooral de ongeregelde benden en de zoogenoemde Bosnische vrijwilligers, aan vrouwen, grijsaards en kinderen doen ondergaan. Men betreurt het, dat *Omer*-pacha, vroeger zelf Christen geweest, het niet als zijne taak beschouwt, zulke onmenschelijke daden te beletten, en integendeel zijne voormalige landgenooten tot het voorwerp van zijnen haat schijnt te maken. De troepen, voor Kroatië bestemd, zullen op het einde dezer maand aldaar vereenigd zijn. Aartshertog *Sigismund* heeft reeds het hoofdkwartier te Agram betrokken. De banus van Kroatië, *Jellachich*, aan wien het kommando over genoemd korps is opgedragen, zal het hoofdkwartier in die stad doen blijven. De chef van den generalen staf is de overste *Raming*, schrijver van het bekende werk over den veldtogt in Hongarije in den zomer van 1849.

In Montenegro is de toestand overigens dezelfde. Het slechte weder heeft de voortzetting der krijgsverrigtingen verhinderd.

Per telegraaf verneemt men, dat de Porte den 8sten dezer een nieuw uitstel heeft gevraagd, om op de nota van den graaf *van Leiningen* te antwoorden. Men twijfelt aan een bevredigend antwoord.

(Luidens een berigt uit Konstantinopel, van Zaturdag den 12den Februarij, had de graaf *van Leiningen* de Fransch-Britsche bemiddeling van de hand gewezen en aan de Porte een ultimatum gesteld. Het stoomschip *Croatia*, waarmede hij zou vertrekken, lag gereed. Er heerschte algemeene ontsteltenis. Alle handel was gestremd. De agio was 10 pCt.)

— Volgens berigten uit Brussa, leeft *Abd-el-Kader* daar sedert zijne aankomst in volkomen afzondering; zijne gezondheid laat echter niets te wenschen over. Men verzekerde dat hij een godsdienstig werk zou schrijven, getiteld *Overdenkingen over den koran.*

ITALIE.

— Een brief uit Rome bevat het berigt, dat de zeer eerw. *P. Roothaan*, sinds 1829 generaal der S. J., gevaarlijk ziek ligt.

De H. Vader geeft de opregtste blijken zijner toegenegenheid jegens den lijder, wiens toestand ook veel bezorgdheid wekt bij den adel van Rome, de kardinalen, de bisschoppen en geheel de geestelijkheid.

— Zoo als men weet, heeft de Sardinische regering eenige maatregelen genomen tegen de Lombardische uitgewekenen. Tevens heeft zij, om hare onpartijdigheid te toonen, den generaal *Kalbermatten*, voormalig opperbevelhebber van de Wallische troepen van het *Sunderbund*, uit het koningrijk verbannen. In den jongsten tijd hield deze hoofd-officier zich bezig met het werven van Zwitsers voor het Pauselijke leger. De generaal en zijn adjudant, de heer *V. Desjardin*, hebben bevel ontvangen, om binnen de 6 dagen het koningrijk te verlaten, geen verblijf willende verleenen aan hoofd-officieren, die zich wijden aan eene zaak, welke de wetten van Zwitserland verbieden. De klerikale dagbladen nemen het bewind dezen maatregel zeer euvel af.

— In Tessino komen de uit Lombardije verdreven Tessinezen met scharen aan. Het aantal dezer ongelukkigen, wier toestand zeer beklagenswaardig is, bedraagt ruim 5000. Men dringt bij den Zwitserschen Bondsraad aan, dat hij hun hulp verleene.

— Onder de onlangs te Milaan ter dood gebragte personen was een Tessinees, „in wiens winkel twee militaire geweren waren gevonden."

Te Milaan hebben in het geheel 500 arrestatiën plaats gehad, terwijl reeds 17 der gearresteerden veroordeeld en ter dood gebragt zijn.

— De gestrenge maatregelen blijven te Milaan gehandhaafd tegen de personen, welke die stad willen verlaten. De militaire autoriteiten schijnen zich overtuigd te houden, dat *Mazzini* zich te Milaan bevindt; zelfs de doodkisten, die men ter aarde brengt, werden geopend en onderzocht, om zich te verzekeren dat *Mazzini* niet op deze wijze ontsnappen mogt. Even streng ziet men toe op de grenzen van Tessino, opdat de gevreesde *Mazzini* niet naar Lombardije ontkome.

ZWITSERLAND.

De regering van Oostenrijk heeft eene nota gezonden aan de groote Mogendheden, waarin zij verklaart, dat het haar voornemen niet is om het kanton Tessin te bezetten.

— De Zwitsersche bondsraad heeft besloten, dat alle uitgeweken Lombardijers, van Zwitsersch grondgebied zullen verdreven worden.

In Zwitserland zijn dépôts van wapenen in beslag genomen.

Men verneemt tevens, dat de bondsraad zich tot Oostenrijk wenden zal, met verzoek om het militair cordon, dat alle communicatie met Zwitserland afsnijdt, op te heffen.

— Naar uit Bern wordt geschreven, staat Zwitserland in geen geringe verlegenheid te geraken, tengevolge van de repressive maatregelen, welke door de Oostenrijksche regering thans tegen hetzelve worden genomen. In eene nota aan den Zwitserschen bondsraad gerigt, wordt *het kanton Tessin onbewimpeld beschuldigd, den opstand te Milaan begunstigd te hebben.* Nadat de gegrondheid dezer beschuldiging nader onderzocht zal zijn, zal door den bondsraad hierop het noodige geantwoord worden.

Hoogst treurig luiden de berigten uit Tessin nopens de gewelddadige verdrijving uit Lombardije van nagenoeg 4000 inboorlingen van genoemd kanton. Onder dezelve bevonden zich mede vele oude lieden, vrouwen en kinderen, die in dit strenge jaargetijde, van alles ontbloot en aan beleedigingen van allerlei aard blootgesteld, verdreven en over de grenzen gejaagd werden. Ook uit Genua zijn mede vele verdachte vreemdelingen verdreven.

DUITSCHLAND.

Het gerucht, dat ook een aanslag op het leven van den Koning van Pruissen zou zijn beproefd, blijkt gelukkig ongegrond te zijn. Zie hier wat tot de verspreiding van dit gerucht aanleiding gaf:

De leerlooijersgezel *K.* werd voor eenige dagen op Charlottenburg gevangen gezet, omdat hij, toen hij aan het hek van het slot aldaar den Koning wilde afwachten, om dezen verlof te verzoeken in militaire dienst te treden, geene papieren kon toonen. Men vond bij hem twee pistolen, die echter niet geladen waren. Het verhoor van den gearresteerde moet niet de minste achterdocht hebben opgeleverd, dat hier aan staatkundig misdrijf kan worden gedacht. Er heeft dan ook niet ééne inhechtenisneming plaats gehad.

— Het officiele dagblad van Hannover bevat een koninklijk besluit, waarbij met den 1sten Maart aanstaande van kracht en in werking wordt verklaard de verhooging van regten, bepaald bij het Pruissisch-Hannoversch verdrag van den 7den Sept. 1850.

Tevens wordt de vrijhaven van Harburg opgeheven, en zal voor de goederen, welke na den 27sten Februarij onder de tegenwoordige regten zijn ingevoerd, de wet eene terugwerkende kracht hebben, — 't welk een blijk schijnt op te leveren, dat Hannover zich aan het met Pruissen gesloten verdrag zal houden.

— Te Heidelberg heeft het geregtshof de door de politie bewerkstelligde inbeslagneming van het bekende werk van *Gervinus* bevestigd, en den schrijver tot betaling der kosten van het geding veroordeeld.

— De ontworpen geregelde stoombootdienst tusschen Keulen en Londen zal thans tot stand komen. Voorloopig zullen er drie booten worden gebouwd, om 's wekelijks geregeld eene reis te maken.

— Volgens een berigt uit Weenen, van den 24sten Februarij, des ochtends, begon de Keizer toen eerst de gevolgen zijner verwonding te ondervinden. Er deden zich vele congestiën van bloed naar de hersenen op. In den afgeloopen nacht had Z. M. een ligte aanval van koorts; op dat oogenblik genoot H. D. een ligte slaap.

Het berigt van dienzelfden morgen te 10 uur luidt: „De Keizer heeft na middernacht gerust en nagenoeg onafgebroken geslapen. Toen Z. M. heden morgen ontwaakte, was het hoofd minder zwaar. De ziekte heeft geheel haren natuurlijken loop en kan tot den negenden dag duren. De koorts, die zich gisteren avond openbaarde, heeft opgehouden."

Volgens het morgen-bulletin van den 25sten, heeft de Keizer het grootste gedeelte van den nacht rustig geslapen en gevoelde zich toen aanmerkelijk beter.

Het berigt van Zaturdag den 26sten Februarij meldt:

„Z. M. de Keizer is nog niet genezen van de HD. toegebragte wonde. Integendeel heeft Z. M., volgens het heden morgen uitgegeven bulletin, in den afgeloopen nacht eenige gloeijing in het voorste gedeelte des hoofds gevoeld, en was de slaap des hoogen lijders daardoor gedurig afgebroken en gestoord."

De moordenaar *Libenyi*, ter dood veroordeeld, heeft bereids zijne straf ondergaan.

— Sedert Zaturdag heeft de telegraaf achtervolgens te Weenen de depêches van de verschillende hoven overgebragt, houdende gelukwenschingen wegens 's Keizers redding. De Keizer *Napoleon* heeft in het Parijssche telegraafbureau zijne depêche zelf geëxpedieërd.

Uit alle steden der Oostenrijksche monarchie ontvangt men berigten over den treurigen indruk, dien de aanslag gemaakt heeft; overal heeft men adressen van gelukwenschingen opgesteld.

De baron *Sina* heeft, ter gelegenheid van 's Keizers redding, aan den minister van binnenl. zaken een kapitaal van 10,000 guldens gezonden, om eene weldadige inrigting te stichten; het huis *Stametz Mayer* heeft 5000 fl. aan de armen van Weenen geschonken.

De graaf *O'Donnell* is, wegens zijne moedige handelwijze, benoemd tot ridder der Leopoldsorde, en de burger *Ettenreich*, die met den graaf *O'Donnell Libenyi* heeft aangegrepen en ter aarde geworpen, is begiftigd met het ridderkruis van de Franz-Joseph-Orde.

Voor zoo ver men tot dusverre weet, heeft de bedrijver van den moordaanslag op den Keizer geene medepligtigen. Hij schijnt, volgens sommige berigten, tot deze wandaad gedreven te zijn door eene zekere verwarring in zijne denkbeelden, die van lieverlede tot eene soort van waanzin is overgegaan.

— Als eene merkwaardige bijzonderheid wordt in een door de Augsburger *Allgemeine Zeitung* medegedeeld schrijven uit Milaan medegedeeld, dat een goed deel van het aldaar door de oproerstokers aan hunne werktuigen uitgedeelde geld, met name van de gouden munt, gebleken is valsch te zijn. „Het is bekend, — zegt genoemd blad, — dat de revolutionaire comités te Londen voorlang het plan gevormd hadden, om zich met valsch papiergeld de noodige middelen tot uitvoering hunner ontwerpen te verschaffen. Het maken van valsche munt schijnt daarmede gepaard gegaan te zijn. Is ook dit volgens de Engelsche wet niet tegen te gaan? Anders worden toch personen, die zich aan een andermans goed vergrepen hebben en naar Engeland gevlugt zijn, aldaar niet beschermd maar uitgeleverd?"

Te Weenen is het gerucht in omloop, dat de bezittingen van verdachte of uitgeweken bewoners van Lombardije in beslag zullen genomen worden. Men schat de waarde op 300 millioen.

— Te Pesth is een persoon gearresteerd, die een' moordaanslag op den aartshertog stedehouder wilde plegen. Ook zijn vele andere personen gearresteerd. Het blijkt, dat alles tot een opstand op den 10den dezer was in gereedheid gebragt.

— Te Praag is het dragen van bruine en zwarte ruw vilten hoeden, alsmede van de Slaven-hoeden met of zonder linten, verboden, omdat zij voor kenteekenen van de eene of andere staatkundige partij worden gehouden. Bereids zijn eenige personen, meestal studenten, die tegen dit verbod hebben gehandeld, op straat door de politie aangehouden en naar het hoofdbureau gebragt.

— De *Schl. Ztg.* bevat het volgende berigt uit Ratibor, van den 21sten Febr.: Gelijk van vele geloofwaardige zijden wordt verzekerd, zal nog in den loop dezer week een sterk korps Russische militairen over deze stad naar Oostenrijk worden geëxpedieërd; het is bestemd om de Turksche grenzen in te sluiten. Tot het spoedige vervoer dezer manschappen zijn reeds vele disponibele wagens gereserveerd; zij zullen reeds morgen of overmorgen naar Myslowitz worden overgebragt.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 24 Februarij.

In de zitting van het Huis der Gemeenten van eergisteren heeft lord *John Russell*, op eene vraag van lord *Dudley Stuart*, geantwoord, dat de Britsche gezant te Florence onvermoeide pogingen bij het pauselijke gouvernement blijft aanwenden ter verkrijging van verzachting der levenslange gevangenisstraf, waartoe de heer *Murray* is veroordeeld.

Op eene andere vraag antwoordende, verklaarde lord *John Russell*, dat de aandacht der regering reeds gevestigd is op de concessiën, welke door Holland worden verleend aan voorwerpen van Belgisch fabrikaat, die tegenwoordig meer begunstigd zouden zijn dan de Engelsche produkten. Volgens de bewoordingen van het tusschen Engeland en Holland gesloten traktaat, voegde de minister er bij, konden wij zoodanige gunst niet voor ons eischen, dan onder beding van soortgelijke concessiën aan Nederland te verleenen. Doch dit doende, zouden wij handelen in strijd met onze belangen; wij hebben derhalve niet gereclameerd tegen de door Holland aan België bewilligde voordeelen.

In het Huis der Gemeenten is eergisteren op nieuw door den heer *Spooner*, uit naam der ultra-protestanten, het voorstel gedaan om de toelage, welke het Katholijk seminarie te Maynooth sedert vele jaren uit de schatkist geniet, te doen intrekken.

Het Huis heeft gisteren de motie van den heer *Spooner*, met 192 tegen 162 stemmen verworpen.

— Gisteren is in Buckinghams-house een kabinets-raad gehouden, in welken de tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken, lord *J. Russell*, deze betrekking heeft nedergelegd, en dezelve door den graaf *van Clarendon* is aanvaard. Lord *Russell* blijft intusschen, ofschoon zonder met een bepaald ministerie belast te zijn, lid van den ministeriëlen raad, en aan hem blijft ook de verdediging van de voordragten der regering in het Huis der Gemeenten, en de leiding der beraadslagingen deswege opgedragen.

— Voor de nieuwe expeditie, die van regeringswege ondernomen zal worden, om gemeenschap te onderhouden met de schepen, die zich, onder bevel van sir *E. Belcher*, in de Noordpool-zee bevinden, wordt thans het schroefschip *Phoenix* te Woolwich met den meesten spoed uitgerust. Het bevel over dat vaartuig is opgedragen aan kapitein *Inglefield*, en met hetzelve zullen ten minste nog twee andere schepen den togt doen.

— Dr. *John Kaye*, bisschop van Lincoln, is overleden. Lincoln, alwaar het jaarlijksch inkomen *slechts* 4000 doll. bedraagt, is een der *behoeftigste* bisdommen van het geheele rijk.

Van den 25sten. In het Huis der Gemeenten werd gisteren, op voorstel van lord *John Russell*, beraadslaagd over de wetsbepalingen, waarbij de Israëlieten tot heden nog van sommige betrekkingen uitgesloten bleven. Er werd besloten, dat men het eedsformulier voor de leden van het Huis der Gemeenten zoodanig zou wijzigen, dat ook de Israëlieten den eed zullen kunnen afleggen en in het Huis zitting nemen.

— Over Triëst heeft men berigten uit onze O. I. bezittingen, meldende, dat de vijandelijkheden tegen de Burmezen waren hervat en dat te Ava eene revolutie was uitgebarsten. De koning was afgezet.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Februarij.

Heden is een keizerlijk decreet verschenen, houdende reorganisatie van het ministerie van binnenlandsche zaken.

— De Keizer heeft de fraaije piano van *Erard*, die op de Londensche tentoonstelling zoozeer de aandacht trok, voor 40,000 fr. voor de Keizerin gekocht.

— De uitnoodiging aan alle admiralen, vice-admiralen en schouten-bij-nacht, om zich eergisteren avond op de Tuilleriën te vereenigen, kwam menigeen nog al geheimzinnig voor; enkele vreesachtigen wilden daarin zelfs het beramen van plannen voor eene landing in Engeland zien; doch het doel was niet anders, dan dat deze officieren aan de Keizerin zouden worden voorgesteld.

— Den 24sten Februarij, den verjaardag der omwenteling van 1848, had men getracht het gerucht te verspreiden, en tot dier gelegenheid eene manifestatie zoude plaats hebben, en dat de republikeinsche partij een' optogt zoude organiseren. Dit gerucht was echter geheel ongegrond, en de dag is rustig voorbijgegaan.

— Al de gearresteerde personen in zake de correspondenten van vreemde dagbladen, zijn thans onder borgtogt in vrijheid gesteld. Men acht het waarschijnlijk dat deze zaak geene verdere gevolgen zal hebben.

— Men verneemt, dat op dit oogenblik het ministerie van politie zich bezig houdt met een belangrijk plan van den heer *Vernseil*, strekkende om voortaan bij den pas, welke de politie afievert, en waarop het signalement voorkomt, te voegen het photographisch portret van den houder. Dit portret zoude in den vorm van een stempel gevoegd worden bij de onderteekeningen. Reeds moet een photographist aangeboden hebben, deze portretten tot zeer lage prijzen te leveren.

— Het *Journal des Débats* behelst een' brief van den voormaligen Hongaarschen minister *Szemere*, die daarin aan *Kossuth* het regt ontzegt, om in naam van Hongarije te spreken en te handelen.

Van den 26sten. Bij keizerlijk decreet is de heer *Baroche* belast met het verdedigen van alle regerings-ontwerpen, bij den senaat en de wetgevende vergadering.

Tevens is eene commissie belast met het ontwerpen eener wet op de rang- of volgorde der hooge staatsligchamen.

Heden is tevens een besluit des Keizers bekend geworden, waarbij eene som van 1 millioen francs onder de leden zijner familie verdeeld wordt.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Februarij.

In de zitting van den 21sten van de Kamer der Representanten heeft de heer *de Perceval* een zeer gewigtig voorstel neêrgelegd. Hij vraagde, of de Fransche officieren, die in ons leger dienen, even als onlangs met de Poolsche geschiedde, in den ruststand worden geplaatst. De sectiën zouden den volgenden dag bijeenkomen, om zich te verklaren omtrent de toelating, van dit voorstel in publieke zitting voor te lezen.

(De heer *Perceval* heeft zijn voorstel, om voortaan al de vreemde officieren, even als die van Poolschen oorsprong, van de dienst bij het Belgische leger te ontslaan, werkelijk ingediend. Het is voornamelijk gerigt tegen de Fransche officieren, en bepaaldelijk tegen den heer *Chazal*. De bewindslieden hebben, bij monde van den minister *de Broechère*, verklaard, dat zij zich tegen deze voordragt zullen verzetten.)

Gisteren heeft de kamer van vertegenwoordigers beraadslaagd over de amendementen, door den senaat gebragt in het ontwerp tot wijziging van het strafwetboek. De hoofdkwestie was de toepassing der doodstraf op veroordeelden die den 21jarigen ouderdom nog niet hebben bereikt. Sommige leden waren tegen, andere voor de doodstraf. De discussie zal heden worden voortgezet.

Bij de kamer is een adres ingekomen van reeders te Antwerpen, die de weder-invoering van premiën voor den scheepsbouw, en vrijen invoer der daartoe benoodigde materialen verzoeken.

De door den minister van buitenlandsche zaken aangevraagde 65,000 francs voor het gezantschap te Petersburg, is door de kamer toegestaan.

— Te Antwerpen heeft eergisteren een hevige storm gewoed; een commies, die met zijn huisje in het dok woei, verloor jammerlijk het leven. Te Brussel heeft men onder eene digte sneeuwbui eenige sterke donderslagen gehoord, voorafgegaan van bliksem.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 23sten Februarij.

In deze zitting zijn ingekomen drie kon. boodschappen, ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen, als: 1) tot duurzame regeling van het beheer der gelden voor verstrekkingen; 2) tot het verleenen eener bijdrage tot bevordering der daarstelling van een uitwateringskanaal van Grave naar Genemuiden en van een scheepvaartkanaal tusschen Assen en Groningen, en 3) tot regeling van het toezigt op de landverhuizers. Verzending aan de afdeelingen.

Is ontvangen eene missive van den minister van binnenlandsche zaken, waarbij wordt toegezonden een exemplaar van een gedrukt verslag aan den Koning, over de openbare werken gedurende de jaren 1850—1853.

De voorzitter stelt, naar aanleiding van het in eene vroegere zitting voorgevallene, voor, om het opmaken eener lijst van vijf kandidaten, ter vervulling der opengevallen betrekking van raadsheer in den hoogen raad, te bepalen op Maandag den 7den Maart aanstaande, des morgens te 11 uur. Dienovereenkomstig wordt besloten.

Daarna hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp tot goedkeuring van een traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart met de republiek van Costa Rica.

Nadat de heeren *Gevers Deynoot*, *Mackay* en *Dirks* het woord gevoerd hadden, bij welke gelegenheid de eerste het stelsel van het sluiten van traktaten van handel en scheepvaart in het algemeen bestreed, en de laatste de wenschelijkheid aantoonde, om soortgelijke overeenkomsten als de onderhavige met de overige republieken van Centraal-Amerika, te weten: Nicaragua, Guatemala, Honduras en San Salvador aan te gaan, welke opmerkingen kortelijk door de ministers van financiën en van buitenlandsche zaken beantwoord werden, is het voorstel van wet in stemming gebragt en daarbij met 45 tegen ééne stem, zijnde die van den heer *van Hoëvell*, aangenomen.

Bij het ontwerp van wet, regelende het toezigt op de landverhuizers, wordt hoofdzakelijk bepaald, dat vreemde landverhuizers, die den weg door Nederland nemen en niet van paspoorten of geleibrieven zijn voorzien, aan de grenzen of aan de eerste verblijfplaats kosteloos verblijfpassen kunnen ontvangen. Zoo zij voorzien zijn van eenig bewijs, dat zij eene overeenkomst tot vervoer naar eene overzeesche haven hebben gesloten, kan het kosteloos viseren van dat stuk door het hoofd van de politie der gemeente aan de grenzen of aan de eerste verblijfplaats het af te geven paspoort vervangen.

Tot verzekering van de stiptelijke nakoming van de bepalingen dezer wet en van de te geven voorschriften, stellen de ondernemers van het vervoer van landverhuizers een' borgtogt, waarvan het bedrag wordt geregeld naar het aantal der over te brengen personen.

Geen schip, dat landverhuizers aan boord heeft, wordt uitgeklaard, alvorens zij gebleken, dat aan alle voorschriften, nopens het vervoer en de verzorging dier personen gegeven, is voldaan.

'sGRAVENHAGE, 25 Februarij.

Z. M. heeft benoemd tot ridders van de orde der Eikenkroon, de heeren: *C. D. Schuller*, lid van de hoofd-commissie van de vereeniging *Nederl. Mettray*, en *J. E. Schlimmer*, directeur der landbouw-kolonie op Rijsselt bij Zutphen.

— Bij Zr. Ms. besluit van 23 dezer is mr. *I. A. van Roijen* eervol uit zijne betrekking van notaris te Zwolle ontslagen, onder bepaling, dat gezegd ontslag zal ingaan met den 1sten Maart aanstaande.

— Bij koninklijk besluit van den 23sten is alle beperking van tijd voor de uitoefening der kust-visscherij van Arnemuiden ingetrokken.

— Naar men verneemt, is de nieuwe wet op de grondbelasting gereed, met het voornemen om haar bij de Tweede Kamer aan te bieden. Met verlangen ziet men deze wet te gemoet, omdat er in de grondbelasting tallooze abuizen en onregelmatigheden door de classificaties zijn ontstaan.

— Naar men verneemt, zijn door z. exc. den minister van binnenl. zaken tot leden der commissie voor de beoordeeling der ingekomen antwoorden op de uitgeschreven prijsvraag voor eene brug over den IJssel benoemd, de ingenieurs *Storm Buijsing*, te Delft; *van Gendt*, te Amsterdam, en *Rose*, te Zutphen.

— Gisteren avond tusschen 7 en 8 uur heeft hier een onverhoeds opgekomen storm uit het N. N. W. gewoed, waardoor verscheidene boomen uit den grond gerukt zijn en vele schoorsteenen en daken zeer groote schade hebben geleden. Die storm ging vergezeld van zware en aanhoudende sneeuw en hagel. Het noodweder bragt allerwege angst en ontsteltenis te weeg. Later is de storm gaan liggen.

— Uit Weert (Limburg) wordt geschreven, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, vergunning te verleenen tot uitoefening van de openbare eeredienst, door de Ned. Herv. gemeente aldaar, in het huis of in het daarvan later op te trekken kerkgebouw, gelegen in de Langstraat. Voor den opbouw dier kerk was bereids een aanzienlijk bedrag aan giften ingekomen.

AMSTERDAM, 25 Februarij.

Den 22sten hield het bestuur der Amsterdamsche afdeeling van het instituut voor doofstommen, te Groningen gevestigd, de gewone jaarlijksche bijeenkomst. Uit het verslag bleek, dat zich uit deze stad in het instituut bevinden 24 personen, die aldaar in hunnen ongelukkigen staat verpleegd worden. Eenige niet onbelangrijke legaten waren in het afgeloopene jaar aan het instituut vermaakt. Het getal contribuërende leden te dezer stede was wederom dit jaar minder dan het vorige, en bleek sedert eenige jaren steeds afnemende te zijn. Betreurenswaardige vermindering, die wij met bestuurderen wenschen, dat weldra eene gunstige wending moge nemen, opdat ook de hoofdstad des rijks eene zoo belangrijke instelling blijve ondersteunen.

ROTTERDAM, 24 Februarij.

Gisteren avond woedde hier een allerhevigste storm, gepaard met jagtsneeuw en hagel, die gelukkig slechts kort duurde. De rukwinden waren zoo geweldig, dat o. a. aan het bolwerk een boom uit den grond woei. Ruim te 10 uur was de storm bedaard; van ongelukken heeft men niets vernomen.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 22 Febr., kapit. *Haverbult* Elisabeth, van Nickerie; den 23sten *Stenders* Vriendschap, van Londen; den 25sten *Folders* Weldaad, van Hull. — Te Helvoet den 22 Febr., *van Houten* Argus, van Nantes; den 23sten *Butter* Twee Gebroeders, van Redon; *Voorzee* Geertruida Hendrika, van Glasgow. — Te Brielle den 23 Febr., *Valom* Agatha, van Londen. — Te Brouwershaven den 22 Febr., *Woudstra* Vriendschap, van Londen en *Woudstra* Triton, van Bergen; beide naar Rotterdam. — Te Vlissingen den 22 Febr., *Stoeldraaijer* Adriana, van Londen; *Schalk* Diana, van Foweij. — Te Cevita Vecchia den 3 Febr., *Klunder* Johannes Linthorst, van Amsterdam. — Te Malta den 9 Febr., *Wilkens* Harmonie, van Konstantinopel naar Falmouth. — Te Tarragona den 13 Febr., *de Vries* Johanna, van Liverpool. — Te Genua den 17 Febr., *Sissing* Harmina Catharina, van Rotterdam. — Te Livorno den 14 Febr., *Kroll* Antje en Jansje, van Amsterdam. — Te Barcelona den 11 Febr., *Smit* Engelina, van Newcastle; den 14den *Klein* Concordia, van Londen. — Te Valencia den 10 Febr., *Smit* Margina, van Swansea. — Te Gibraltar den 10 Febr., *Tjakkes* Maria Elisabeth, van Porth Talbot naar Malaga; den 14den *Bakker* Johanna Elisabeth, van Marseille naar Antwerpen. — Te Boulogne den 13 Febr., *Noorduin* Hendrik Gijsbert, van Rotterdam, den 15den dito derwaarts teruggekeerd. — Te Londen den 21 Febr., *Dekker* Twee Gebroeders, *Lieffijn* Goede Verwachting en *Dekker* Vijf Gebroeders, alle 3 van Amsterdam; den 22sten *Walgren* Elisabeth en den 23sten *Swart* Fop Smit, beide van Rotterdam. — Te Cardiff den 19 Febr., *Puister* Fennegina, van Waterford. — Te Waterford den 17 Febr., *Hazewinkel* Grietje Mollema, van Hamburg. — Te Pensance den 19 Febr., *de Jonge* Weldaad, van Rotterdam naar Newrij; *Mulder* Marchiena, van Antwerpen naar Dublin. — Te Queenstown terug uit zee den 20 Febr., *Groenewold* Afina Jonker, van Rotterdam naar Dublin. — Te Bristol den 23 Febr., *Kuyper* Bertha, van Rotterdam. — Te Liverpool den 22 Febr., *Kramer* Watergeus, van Rotterdam; den 23sten *Jager* Belina, van Rotterdam. — Te North Shields den 19 Febr., *Alberts* Gesina Helena, van Leith; den 21sten *de Wilde* Tonia, van Antwerpen; *Verlee* Vrouw Roelina, van Bergen; den 22sten *Kolk* Jonge Boll en *Hazewinkel* Delia, beide van Leith. — Te Hull den 20 Febr., *Zwieting* Petrus Horreus, van Harlingen. — Te Ipswich den 22 Febr., *Plug* Jonge Schalk, van Rotterdam.

Vertrokken uit het Vlie den 19 Febr., kapit. *Lieffijn* Goede Verwachting, naar Londen, na gerepareerd te hebben. — Van St. Malo den 15 Febr., *de Jonge* Hendrika, naar Rotterdam. — Van Bordeaux den 21 Febr., *Brandt* Charlotte, naar Brem[en]. — Van Nantes den 22 Febr., *Goosens* Cornelia, naar Wormerv[eer]. — Van Rouaan den 22 Febr., *Postema* Martha, naar Liverp[ool]. — Van Gravesend den 23 Febr., *Klein* Magdalena, naar Calcu[tta]; [Stoel]*draijer* Adriana, naar Antwerpen. — Van Cowes den [...] *Boiten* Fossina Siers, van Bordeaux naar Rotterdam. — [Van Fal]mouth den 22 Febr., *van der Laan* Jacoba Alida, van [...] naar Amsterdam, na gerepareerd te hebben. — Van Do[...] 21 Febr., *van Dijk* Industrie, van Hartlepool naar Hong[...]. — Van Liverpool den 21 Febr., *de Jonge* Maria, naar Adr[...]. — Van Dublin den 18 Febr., *Mulder* Vriendschap, naar Rotte[rdam]. — Van Belfast den 18 Febr., *Oostra* Annechiena Jantina, n[aar Liver]pool; *Addens* Antje Doornbos, den 21sten *Meedendorp* Jo[...] *Kooimans* Twee Gebroeders, alle 3 naar Troon. — Van H[...] den 21 Febr., *Dreijer* Dorothea Elisabeth, naar Madera. [— Van] Hull den 22 Febr., *Bosker* Ida Jacoba, naar Seville.

ZOUTKAMP, 27 Febr. Binnengekomen den 25 Febr., *Siegers*, beurtman van Rotterdam op Groningen.

HARLINGEN, 24 Febr. Binnengekomen den 18 Febr. *van der Veer* Twee Gebroeders, van Hull.

Vertrokken den 24 Febr., kapit. *Mehlen* Dirkje A[...] *Stockfleeth* Spitsbergen, beide naar Groenland.

DELFZIJL, 26 Febr. Kapit. *A. Schooff*, kofschip Ada[...] Antwerpen naar Leer, beladen met stukgoederen, is, [...] storm doorgestaan te hebben, de Eems binnengekomen e[n] geraakt in het ijs, zijnde zwaar lek en door adsiste[ntie van] booten en manschappen door het ijs gewerkt, den 24sten [...] haven binnengebragt; moet lossen om te repareeren.

Kapit. *C. Billker*, kofschip Taletta, van Hull naar Le[er, be]laden met ijzer, is, na in de Eems in het ijs bezet [...] zijnde, door behulp van booten en manschappen den 2[...] deze haven binnengebragt.

Kapit. *R. G. Eeckhoff* Heinrich, van Hull naar Leer, [...] met stukgoederen', is, na in de Eems in het ijs bezet [...] zijnde, door behulp van booten en manschappen den 2[...] deze haven binnengebragt.

Vertrokken den 25 Febr., kapit. *Heerma* Louwina, v[an Ant]werpen naar Emden.

AMSTERDAM, 24 Febr. Het schip Constantia, kapit. *Zeeman*, is, volgens telegraphisch berigt van Triest, d[en ...] dezer van hier aldaar aangekomen.

NEWYORK, 5 Febr. Het schip Jan van Brakel, kapi[t. ...]*clisur*, van Rotterdam alhier aangekomen, heeft op de [...] stormen doorgestaan en daardoor zeilen verloren en meer [...] schade bekomen.

MALTA, 13 Febr. Het schip Harmonie, kapit. *Wilk[ens]* [van] Konstantinopel naar Queenstown, alhier binnengeloopen, [...] verschansingen en rusten verloren en meer andere schade be[komen].

CADIX, 12 Febr. De Nederlandsche schooner Wilhelmi[na Jus]tina, kapit. *Wijgers*, van Liverpool naar Seville, is den [...] dezer, in een' hevigen W.Z.W. storm, twee mijlen v[an San] Lucar verongelukt.

SCHEEPSVRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 19 Febr. Londen 4 sh. 3 d.; Hull [...] $1\frac{1}{2}$ d. per qr. tarwe; Gent *f* 28 per last vlas.

MEMEL, 19 Febr. Stockton 17 sh.; Dublin 23 à 24 s[h. per] load; Hull 5 sh. per qr. tarwe.

DANTZIG, 21 Febr. Onderscheidene bevrachtingen zijn ge[sloten] naar Londen tegen 21 sh., Liverpool 22 sh. p. load b[...] Sunderland 18 sh. per load greenen balken, 20 sh. voor [...] planken.

219de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

3de Lijst. No. 5115, 16210 en 14915 ieder een prij[s van] *f* 1000. — *4de Lijst.* No. 12265 een prijs van *f* 1000. [No.] 2268 een prijs van *f* 400. No. 12423, 9572, 9759, 12816 en [...] ieder een prijs van *f* 200. No. 11399, 12605, 1892, 9914, [...] 11744, 11824, 12418 en 13878 ieder een prijs van *f* 100.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 28 Februarij 1853, GEENE VERANDE[RING].

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, E[NZ.]

GRONINGEN, 25 *Februarij.* Doordien er geene nieuw[e aan]voeren hebben plaats gehad, was de handel ook niet noe[mens]waardig; hetgeen ten gevolge had, dat in geen der artikelen [eenige] prijsverandering is geweest.

Op de markt van heden was geene Boter aangevoerd.

AMSTERDAM, 25 *Februarij.* Tarwe aan cons. en spec[...] ruim prijshoudend. In entr.: 129 ℔ b. Pools. *f* 308. In [...] 130, 131 p. b. Pools. *f* 330, *f* 335; 132 ℔ witb. dito *f* [...] 125 ℔ p. n. Vries. *f* 250; 128 ℔ b. Poolsche *f* 316. — In [...] niets gepasseerd.

Koolzaad dadelijk in een doen, op het voorjaar $\frac{1}{2}$ p. vl. [...] najaar iets aangenamer; op 9 vat dadelijk en Sept. 59 p. vl. [...] en Nov. $59\frac{1}{2}$ p. vl.; April $58\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad in een [...] 107, 108 ℔ Egypt. *f* 300; 110 ℔ Riga *f* $267\frac{1}{2}$. — Raapolie dad[elijk in] een doen, op levering wel zoo aangenaam; op 6/w. *f* 35,50; [...] *f* 34,50; in de Stad *f* 35,25; Mei *f* 34,25 a *f* 34,50; Sept. *f* [...] Oct. *f* 34 50 a *f* 34,75; Nov. *f* 34,75; Dec. *f* 34,75 a *f* 35. — [Lijn]olie op 6/w. *f* 31; Vlieg. *f* 30; Maart *f* 29,75; April *f* 30—[...] Mei *f* 30,25; Najaar *f* 30,75 a *f* 31. — Hennepolie op 6/w. *f* [...] Vlieg. *f* 37,50.

LONDEN, 21 *Februarij.* Tarwe vond voor consumtie tot [...] prijzen willig koopers. Meel gevraagd, echter niet hooger. [...] Boonen en Erwten onveranderd. In Haver ging weinig om.

Aanvoer van vreemde granen in Londen gedurende de afgel[oopen] week: 5402 qrs. Tarwe (waaronder 206 van Harlingen en 237 [van] Rotterdam), 1130 qrs. Gerst, 10,029 qrs. Haver (waaronder [...] van Groningen en 524 van Harlingen), 306 qrs. Boonen, 19[...] Erwten, 889 zakk. en 1301 v. Meel.

Beste Vriesche Boter wordt heden weder ferm met 112 à 11[...] betaald.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 25 *Februarij.* In levende varkens be[stond] heden weinig handel, hoewel de aanvoer goed was. — De p[rijzen] bleven zich, naar de vorige markt gerekend gelijk. — Van ge[slagte] varkens was eene tamelijke aanvoer, en hoewel er goede prijzen [wer]den besteed, was de handel niet vlug.

LEEUWARDEN, 25 *Febr.* Op de markt van heden w[erd] verkocht, per Ned. ℔: rundvleesch 33 cts., varkensvleesch, v[...] 55 cts., gerookt 65 cts.; schapenvleesch 32 cts. Boter *f* 1[...]

LONDEN, 21 *Februarij.* Runderen bedongen heden zeer [...] en tot 2 d. hooger prijzen dan Maandag. Schapen ferm. Ka[lveren ...] d. hooger.

De aanvoer van vee bestond de vorige week in: 475 rund[eren,] 2842 schapen, 2 lammeren, 289 kalveren en 9 varkens, w[aar]onder uit Nederlandsche havens werden aangevoerd: uit Am[ster]dam, 38 runderen, 139 schapen en 2 kalveren; uit Rotter[dam] 129 runderen, 1728 schapen en 205 kalveren; uit Harlin[gen] 308 runderen, 114 schapen, 14 kalveren en 9 varkens.

Op de markt van Smithfield waren heden te koop aangeb[oden] 3804 runderen, waarvan 541 buitenlandsche; 17270 schapen, w[aar]van 1830 buitenlandsche; 130 kalveren, waarvan 103 buitenland[sche;] 305 varkens.

Heden betaalde prijzen in shillings per 8 ℔. Runderen, ordin. 3,0 a 3,2 sh., 2de kwal. 3,4 a 3,6 sh.; 1ste kwal. [...] Ossen 3,8 a 3,10 sh.; 1e Schotsche 4,0 a 4,2 sh.; Schapen, [...] ordin. 3,10 a 4,0 sh., 2de kwal. 4,2 a 4,6 sh.; dito, 1ste k[wal.] 4,8 a 4,10 sh.; Southdown 5,0 a 5,2 sh.; Kalveren, groote ord. [...] 4,2 sh., 1ste kw. kleine 4,4 a 4,8 sh.; Varkens, groote 2,10 a 3,2 [...] 1ste kw. kleine 3,8 a 4,0 sh.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 26 *Februarij.*

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $65\frac{7}{16}$, $65\frac{9}{16}$, $65\frac{1}{2}$; [...] Dito 3 pCt. $77\frac{3}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{3}{8}$, $96\frac{1}{2}$, $96\frac{3}{8}$; O[...] Leening 4 pCt. $96\frac{1}{2}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. 95[...] BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{11}{16}$. — SPANJE, O[...] Stukken 1 pCt. $23\frac{3}{8}$, $23\frac{3}{8}$, $23\frac{7}{16}$; Dito 3 pCt. 48; Dito [...] nenl. à 6/m. 3 pCt. $42\frac{11}{16}$, $42\frac{3}{4}$, $42\frac{11}{16}$; Coup. Bewijzen [...] $6\frac{5}{16}$, $6\frac{1}{8}$; Amort. Schuld $5\frac{3}{8}$. — PORTUGAL, te Lond[en ...] pCt. $38\frac{5}{16}$, $38\frac{3}{8}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $108\frac{3}{8}$; [...] Cert. bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92; Cert. van Inschrijv[ing ...] Assign. 6 pCt. $73\frac{3}{8}$. — POLEN, Certific. 4 pCt. $87\frac{1}{4}$; [...] Aand. met Loten *f* 163. — OOSTENRIJK, Metall. 5 [pCt.] $80\frac{1}{4}$, $81\frac{1}{8}$; Dito 1852 5 pCt. $80\frac{3}{8}$, $80\frac{3}{4}$; Dito Nieuwe [...] $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{1}{2}$, $41\frac{11}{16}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{1}{4}$; [...] Nieuwe 5 pCt. $92\frac{3}{8}$; Metall. La. B. 5 pCt. $93\frac{3}{8}$; Mexic. [...] $\frac{5}{16}$; Gren. Uitg. $11\frac{1}{4}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt 39; Dito Uitg. [...] Grieken 5 pCt. $5\frac{3}{8}$; Braz. $4\frac{1}{2}$ pCt. $96\frac{1}{2}$; Philad. L. N.$77\frac{1}{2}$ [...]

In Holl. fondsen was heden de omzet zeer beperkt. Geen [...] zelve is merkbaar van deszelfs standpunt van gisteren afgeweken.

Spaansche was voornamelijk in Bewijzen-Coupons de handel levendig. Er was daarvoor tot verbeterde prijzen veel vraag, gevolge van de hooger af komende koersen derzelve van Londen Madrid. De overige soorten waren meer aangeboden. — Oostersche waren op nieuw tot veel verminderde koersen verkrijgbaar. Zuid-Amerik. waren Venezuela s meer aangeboden.
Gr. Onb. St. 5⅝, ½; Dito van 500 £ 5⅝; ⅛.
van het Geld: Beleening 2¼, Prolong. 2¼, Disconto 2 pCt.
Prijzen te 5 uur. Integr. 65½; Spaansche 1 pCt. 28⅜;
al. 3 pCt. 42¹¹⁄₁₆; Metall. 5 pCt. 80⅝.

ADVERTENTIEN.

VOORLOOPIG PLAN
VAN EENE
Tentoonstelling
VAN
PAARDEN, RUNDEREN, SCHAPEN EN VARKENS,
VAN WEGE DE
Provinciale Kommissie van Landbouw,
TE HOUDEN TE *GRONINGEN*,
IN DE MAAND MEI 1853.

Voor de volgende voorwerpen zullen prijzen (gouden of zilveren Medailles of vereeringen in geld) gegeven worden, hooger of lager, naar mate van het te bekroonen voorwerp; doch de Kommissie vleit zich, dat deze in allen gevalle van genoegzaam belang zullen wezen.

No. 1. Een 3jarige Butjadingerlandsche hengst.
Bijzondere personen hebben daarvoor reeds uitgeloofd: *f* 50, *f* 25 en *f* 25, te zamen *f* 100.
„ 2. Een span koetspaarden.
De voorkeur zal gegeven worden aan merriën van sierlijken bouw, vrolijk, vlug karakter, goedaardig uitzigt, rap en vierkant ter been, effen kleur, regten rug.
„ 3. De twee beste werkpaarden.
Hiervoor zal meer dan één prijs gegeven worden. Zij moeten zijn van inlandsch ras, niet ouder dan 6 jaren, zwaar gebouwd, doch in alles geëvenredigd van beenen, borst en ligchaam, goed behang, regten rug, goed ter been, niet log.
Zoo het merriën zijn, zullen deze prijzen verdubbeld worden, bijaldien de eigenaars zich verbinden dezelve te doen dekken door hengsten, aangewezen door de Kommissie van Landbouw.
„ 4. De twee beste werkpaarden, alhier aangefokt van vreemd ras.
„ 5. Eenjarige (enter) hengsten.
Effen haar, goed ter been, geëvenredigde ligchaamsbouw, vooral voor werkpaarden geschikt.
„ 6. Melkkoeijen, niet ouder dan 5 jaren.
Vier prijzen. Zij moeten zijn goed uitgebouwd en behoorlijk van gewigt; zachte ruime uijer, wèl ontwikkelde melkaderen; goedaardig uitzigt; fijne kop en hoornen, uitgebouwde schouders, gezakte borst, regte rug, breede en zacht-afhellende heupen, fijne lange staart en deze zacht ingelegd, fijne beenderen, zacht en fijn vel.
„ 7. Vaarzen, gekalfd hebbende, als enter-twenter.
Twee prijzen en bijdrage van een bijzonder persoon van *f* 20.
„ 8. Hokkelingen (knijen).
Voor no. 7 en 8 vereischten nagenoeg als die van no. 6.
„ 9. Vet rundvee: ossen.
Twee prijzen.
Koeijen.
Twee prijzen.
„ 10. Vette kalveren.
„ 11. Ram van Groninger ras.
Schoone, vierkant-afgeronde bouw, regte rug, vele en fijne wol en geschiktheid tot vetwording.
„ 12. Ooi van Groninger ras.
Goede uijer; overigens als van no. 11.
„ 13. Ram van Engelsch ras.
„ 14. Ooi „ „ „
„ 15. Ram van gekruist inlandsch- en Engelsch ras.
„ 16. Ooi even zoo van gekruist ras.
Van 15 en 16 bepaling, als onder no. 11 en 12.
„ 17. Vette schapen.
Twee prijzen. Goed van gewigt, benevens vele en fijne wol.
„ 18. Lammeren.
Drie prijzen, een voor 4 stuks van inlandsch ras.
4 „ „ Engelsch „
4 „ „ gekruist „
Bepalingen als bij no. 11.
„ 19. Beer van inlandsch ras.
„ 20. Zeug „ „ „
Voor 19 en 20 goede breede bouw, niet opgeschort, fijne kop, goede aanleg tot vetwording.
„ 21. Beer van zuiver Engelsch ras.
„ 22. Zeug „ „ „ „
Bepalingen als voor 19 en 20.
„ 23. Beer van gekruist inlandsch en Engelsch ras.
„ 24. Zeug „ „ „ „ „ „
Bepalingen als voor 19 en 20.

De bijgevoegde bepalingen of omschrijvingen zijn vooral medegedeeld opdat de Inzenders eenigermate zouden weten, welke eigenschappen de Kommissie den meesten prijs stelt. De Kommissie rekent het van belang, dit voorloopig plan reeds bekend te maken, om alle Inzenders gelegenheid te geven zich vooraf daarop te beraden en vooral ook om bijzondere Personen of Maatschappijen in de gelegenheid te stellen van hunne belangstelling te doen blijken, door het uitloven van een of meer prijzen, of voor verhooging van reeds gestelde premiën. Van het *Genootschap ter bevordering van Nijverheid te Onderdendam* is reeds toezegging ontvangen eener bijdrage van *f* 75 en van enkele Leden van genoemd Genootschap van bijdragen van *f* 10, *f* 5 en *f* 1, de bepalingen waaromtrent later zullen worden aangewezen.

Bij zoodanige algemeene medewerking, zal hier iets werkelijk goeds kunnen plaats hebben. Zij, die tot het uitloven van prijzen genegen mogten zijn, worden verzocht, zulks vóór of op den 15den Maart 1853 aan te melden bij den Voorzitter, of bij een der Leden, of bij den Secretaris van de Kommissie van Landbouw, bij wie ook alle inlichtingen omtrent deze gansche zaak te verkrijgen zijn.

GRONINGEN, 25 Februarij 1853.

De Kommissie belast met de Tentoonstelling der Kommissie van Landbouw:
M. BACKER.
C. REINDERS.
R. M. DE MAREES VAN SWINDEREN.
H. C. VAN HALL.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam: *PICTURA*, op DINGSDAG den 1sten Maart 1853, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL aan de Groote Markt. — BUITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 2den Maart 1853, des avonds te 6 uur, in het Concert-zaal in de Poelestraat. — Sprekers: de Heeren Ds. **A. T. REITSMA** en Mr. **A. MODDERMAN.**

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 2den Maart, te *zes* uur. Sprekers: Prof. C. MULDER, en de Heer J. M. VAN BEMMELEN in plaats van Dr. A. CRAMER.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

PROGRAMMA.

Het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP: TER AANMOEDIGING EN BEVORDERING VAN TEEKEN- EN SCHILDERKUNST, onder den naam *PICTURA*, te *Groningen*, heeft in deszelfs Vergadering van den 20sten Februarij 1853 besloten:

Eenen EEREPRIJS uit te loven in het vak van SCHILDERKUNST, bestaande in een GETUIGSCHRIFT en VIJFTIG GULDEN, voor de zulks waardig gekeurde *SCHILDERIJ*, geheel afgewerkt, hoog 40, breed 50 Ned. Duimen, voorstellende:

Eene uitgestrekte Weide, op den tweeden grond gestoffeerd met eenig Vee, in 't verschiet een rijzende Grond met Geboomte, links een Molentje.

Het Genootschap noodigt uit tot de behandeling van *bovengemeld onderwerp* en tot het dingen naar den op hetzelve *uitgeloofden prijs* alle *Kunstbeoefenaars*, mits *in de Provincie Groningen woonachtig.*

Zij, die naar dezen Eereprijs willen dingen, zullen de navolgende bepalingen in acht moeten nemen:

1) De Stukken moeten vrachtvrij vóór den 1sten November 1853 ingezonden zijn aan den Penningmeester des Genootschaps, F. DE WITT.

2) De ingezondene Stukken moeten geteekend zijn met eene zinspreuk of een ander kennelijk merk; welke spreuk of merk, door eene andere hand, dan die van den Vervaardiger van het Stuk geschreven, ook gesteld zal moeten worden op een bijgaand verzegeld briefje, in hetwelk de naam en de woonplaats van den Maker van het Stuk, benevens de voor hetzelve gevraagde Prijs, vermeld moeten staan, en hetwelk verzegeld moet zijn met een' duidelijken afdruk van een Cachet in Lak.

3) De bekroonde *Schilderij* blijft de eigendom van den Maker, onder verpligting aan van dezelve eene *Teekening* of *Schets in kleuren*, ter zelfde grootte als het bekroonde Stuk, kosteloos, vóór de teruggave van het Stuk, aan het Genootschap te verschaffen.

4) Elk der niet bekroonde Stukken zal, benevens het ongeopende biljet, in hetwelk de naam van den Maker uitgedrukt staat, tegen overgave van de zinspreuk of het merk, met dezelfde hand geschreven, en den afdruk van hetzelfde Cachet, aan den vertooner worden teruggegeven.

Deze teruggave zal moeten geschieden binnen den tijd van *twee maanden*, nadat de uitwijzing bekend is gemaakt.

De Uitdeeling van den behaalden Prijs aan den Bekroonde of diens Gemagtigde zal plaats hebben in de buitengewone Vergadering van Januarij 1854.

Namens het Bestuur des Genootschaps:
H. TIDDENS,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

C. CAMMENGA,
Predikant te *Akkerwoude c.a.*,
met
H. VAN DER KAMP.

GRONINGEN, 28 Februarij 1853.
Algemeene kennisgeving.

*** GRONINGEN, 28 Februarij 1853. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER A. H. OLDHOFF, Echtgenoot van

J. DE JONGE RENEMAN.

*** Bevallen van eenen ZOON C. M. DE COCK, Echtgenoot van

W. BROUWER.

GRONINGEN, 24 Februarij 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot ENGELINA BAKKER beviel heden zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.
GRONINGEN, 24 Februarij 1853.

S. H. DE BEER,
Goud- en *Zilversmid*
aan de Vischmarkt.

*** DOCKUM, 24 Februarij 1852. Bevallen van een' ZOON W. S. FOCKEMA, geliefde Echtgenoot van

Dr. J. H. WARBEN.

*** Bevallen van eene DOCHTER Z. TEN OEVER, Echtgenoot van

S. COOLHAAS VAN DER WOUDE.

NIEUW-BEERTA, 25 Februarij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER G. GIALTS, geliefde Echtgenoot van

J. CRIENS.

GRONINGEN, 27 Februarij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER JOHANNA MINA SCHEEPERS, geliefde Echtgenoot van

J. POST,
Apotheker.

GRONINGEN, 27 Februarij 1853.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON BIENA DE BEER, geliefde Echtgenoot van

A. F. ZIESSEN.

GRONINGEN, 28 Februarij 1853.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ten gevolge van een schielijk toenemend verval van krachten, onze geliefde Vader en Behuwdvader, de Hoog Edel Gestrenge Heer GODART JACOBUS CORBELIJN, *Gepensioneerd Luitenant-Kolonel der Infanterie, Ridder van het Legioen van Eer*, in den ouderdom van ruim 70 jaren.
GRONINGEN, 20 Februarij 1853.

B. HEUKERS.
E. T. HEUKERS—CORBELIJN.
Mede namens Broeder en Zusters.

*** In den ouderdom van vijfentachtig jaren overleed heden te *Winsum*, de Heer JACOBUS DANIËL BOUËR. Onvermoeid en trouw was de Afgestorvene in zijne betrekkingen, vroeger van *Maire der Gemeente Winsum*, later als *Assessor van het Bestuur dier Gemeente*, alsmede als *Kerkvoogd* werkzaam; terwijl de Ontslapene voorzeker bij menigeen door zijne bekende gastvrijheid in gezegend aandenken zal blijven.
WINSUM, 21 Februarij 1853.

*** Heden trof ons de gevoeligste slag onzes levens! Ons innig geliefd eenigst Kind, ons Zoontje ALOIZIUS, de vreugd van ons Huisgezin, werd ons na eene korte doch hevige ziekte, in den ouderdom van 8 jaren en 8 maanden, van ons Ouderhart ontscheurd. Zij alleen, die eene gelijke ramp heeft getroffen, kunnen ten volle beseffen, wat wij hebben verloren. God sterke ons in ons droevig verlies!
GRONINGEN, 24 Februarij 1853.

J. JANSEN.
A. A. JANSEN—TEN VELTHUIS.

*** Werden sedert een kort tijdsverloop onze beide Ouders van ons door [illegible] weggerukt, — heden overleed, aan eene uitteerende [illegible], in den jeugdigen ouderdom van 23 jaren en 9 dagen, onze oudste Broeder. HARKE HARKES KUIPERS. Diep bedroefd staren wij hem na, zoo om zijne zorgvuldige verzorging en beheer onzer nog kleine Broeders, als om het gemis van hem in onze zamenleving en bestaan.
NOORDDIJK, 25 Februarij 1853.

HENDRIK H. KUIPERS.
Mede uit naam mijner Broeders en Zusters.

*** **J. OOMKENS, J.ZOON**, geeft heden uit: **CHRISTELIJK ZONDAGSBLAD**, onder redactie van ***J. J. SWIERS***, *Predikant* te *Havelte*. No. 1. Reeds aanvankelijk vindt dit Tijdschrift eenen vrij algemeenen bijval; het wordt om de *drie maanden* met eene aflevering vervolgd; de geheele Jaargang zal 26 vellen of 416 bladzijden bevatten en slechts *f* 2—60 kosten.

P. HOFSTEDE DE GROOT, **het EIGENAARDIGE der ROOMSCH-KATHOLIJKE en der PROTESTANTSCHE KERK;** *Reisherinneringen*, *f* 0—30.

H. C. VAN HERWERDEN, C.Hz., **HERDER en de Gravin MARIA VAN SCHAUMBURG LIPPE;** eene proeve der Evangeliewaarheid, door eenen Evangeliedienaar. *Tweede, herziene en verbeterde druk*, *f* 0—60.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:
DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK
VAN DE
NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,
benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER,
uitgegeven onder toezigt van
Mr. A. OUDEMAN.

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde ***f* 4—90** *in Zakformaat* en ***f* 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** Gedrukt ter **Steendrukkerij** van **J. H. VAN DE WEIJER**, te *Groningen:*
ZES
LANDSCHAPPEN,
geteekend en op steen gebracht door
C. J. BOLT.
Opgedragen
aan het **Kunstlievend Genootschap** onder den naam:
„*PICTURA*",
te Groningen.
Prijs *f* 2,00.

*** Bij **A. VAN LOON**, te *Tiel*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:
GESCHIEDENIS EN BELANGRIJKHEID DER LIJDENSPREDIKING. Naar aanleiding en ter beantwoording der vraag: Waarom wordt in de Nederlandsche Hervormde Kerk en elders, gedurende zeven weken vóór Paschen, gepredikt over de Lijdensgeschiedenis van onzen Heer Jezus Christus?

Eene Inleiding tot de Lijdensprediking, voor beschaafde Christenen. Door ***F. J. J. A. JUNIUS***, Theol. Doctor en Predikant te *Tiel*. (Eerste Stuk, bevattende een geschiedkundig onderzoek naar den oorsprong, tijd, grondslag en het doel der Lijdensprediking.) Prijs *f* 2.50.

Dit wetenschappelijk en tevens stichtelijk Werk, zal zeker welkom zijn aan Evangeliedienaren en beschaafde Christenen. Het onderwerp is nieuw en belangrijk. In het *eerste Stuk* (een geheel op zich zelven) vindt men, onder andere, den weinig bekenden oorsprong en het doel der zevenweeksche Lijdensprediking in het licht gesteld. In het *tweede*, dat spoedig volgen zal, wordt men bekend gemaakt met den geest der Lijdensprediking van vroegeren en lateren tijd, en leert men de Lijdensprediking, welker belangrijkheid van een Christelijk-wijsgeerig standpunt beschouwd wordt, boven elke andere hoogschatten.

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den 25sten Februarij 1853, behoorlijk geregistreerd, is **JOHANN LUDWIG LA GRO**, JUNIOR, Koopman in Galanteriën, wonende te *Groningen*, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**, met benoeming van den Edel Achtbaren Heer Mr. J. WOLDRINGH, Lid van voornoemde Regtbank, tot REGTER-COMMISSARIS, en van den Heer Mr. J. GANDERHEIJDEN, Advokaat te *Groningen*, tot CURATOR; met bepaling, dat dit FAILLISSEMENT is aangevangen op den 25sten Februarij 1853.

Voor Extract conform:
Mr. J. GANDERHEIJDEN,
Curator.

*** Het **BESTUUR** der ***ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ*** **voor de Stad *Groningen*** berigt bij deze, ingevolge Art. 44 en 78 van het Reglement, dat de **REKENINGEN** der **MAATSCHAPPIJ** en van het daarbij behoorend **HERVERZEKERINGSFONDS**, met alle daarbij behoorende BOEKEN en verdere STUKKEN betrekkelijk het afgeloopen jaar, ter inzage liggen ten Huize van den Ondergeteekende, Directeur-Boekhouder, in de Steentilstraat, van **heden** tot den **15den Maart, dagelijks,** behalve *Zondag*, des morgens van 10 tot 1 uur. Het noodigt mitsdien alle LEDEN en AANDEELHOUDERS van het voornoemde Fonds beleefdelijk uit, die REKENINGEN naauwkeurig te willen nazien. en voorts de gewone jaarlijksche **ALGEMEENE VERGADERING** te willen bijwonen, welke zal plaats hebben op DINGSDAG **den 15den Maart** e.k., des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven TIDDENS, in de Beurs.
GRONINGEN, 1 Maart 1853.

Namens het Bestuur voornoemd:
HK. MIEDENDORP.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 2den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

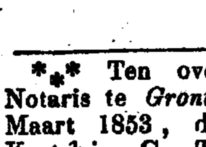

Ongeveer 27 Bunders best OUD GROENLAND, gelegen te *Noorderhoogebrug*, toebehoorende aan H. B. BOSMAN; ongeveer 8 Bunders best GROENLAND, gelegen aan den *Wolddijk*, en ongeveer 4 Bunders GROENLAND, gelegen aan den Jacobijnerweg, toebehoorende aan de Weduwe G. HEMMES. Alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 4den Maart 1853, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Oosterhoogebrug*, voor één Saizoen, publiek worden verhuurd: Ongeveer 33 Bunders kostelijk LAND, gelegen onder *Noorddijk*, toebehoorende aan de Weduwe en Erven P. J. BRUININGA, in perceelen, om te Bouwen, Hooijen en Weiden.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 3den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 45 Bunders LAND, gelegen in den *Paddepoel*, bij de Plaats en bij de *Grouwelderij*, toebehoorende aan Mejufvrouw de Wedw. F. GERMS, in onderscheidene perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk, en voorts eenige perceelen TUINGROND, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, toebehoorende aan J. VAN 'T LOO.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 8sten Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 12 Bunders best GROENLAND, gelegen aan het *Selwerderdiepje*, en bij *Borgham*, buiten de Ebbingepoort, bij *Groningen*, en 1 Bunder LAND, gelegen aan den *Waldijk* toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; ongeveer 6 Bunders best GROENLAND, ***de Vlinteveenne*** genoemd, gelegen aan den Adorperweg, toebehoorende aan den Heer J. D. VISSERING; ongeveer 5½ B. LAND, gelegen achter de Rijskampen, toebehoorende aan E. P. BORGMAN; *en voor 2 jaren*: ongeveer 4 B. LAND, gelegen achter de Rijskampen, toebehoorende aan J. RUTGERS; alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 9den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 6 Bunders best GROENLAND, gelegen in 3 Stukken, aan de Stadsgracht; en ongeveer 5 B. best GROENLAND, gelegen in 3 Stukken, aan het Zaagmulderswegje, buiten de Steentilpoort, te *Groningen*, toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; en ongeveer 7 Bunders best GROENLAND, gelegen aan het Damsterdiep, buiten de Steentilpoort, te *Groningen*, toebehoorende aan Mejufvr. de Wedw. J. R. TIJL; alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 7den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van 17 B., 32 R., 50 Ell. *Behuisd Land*, gelegen te *Marum*, onder vaste beklemming in gebruik bij G. S. DE JONG en Vrouw, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 100—00.

II. De EIGENDOM van 4 B., 82 R., 80 Ell. *Behuisd Land*, gelegen onder *Doezum*, onder vaste beklemming in gebruik bij . .. SCHERINGA, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 35—00.

III. Ongeveer 2½ B. *Land*, gelegen in het *Lettelberder Meenteschaar*, onder *Lettelbert*.

IV. Een OVERDEKT VAARTUIG of SNIK, genoemd *DE JONGE JAN*, geijkt op 14 Tonnen, met al deszelfs OPGOED en TOEBEHOOREN, liggende thans bij de *GIEDION*, buiten het Kleinepoortje.

Om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag en perceel 4 te bezien des Zaturdags vóór en op den Verkoopdag, van 10—4 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, ten verzoeke van W. VEENHOVEN, op ZATURDAG den 5den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, publiek, voor één Saizoen, in perceelen te verhuren, om te Hooijen of te Weiden: Ongeveer 10 Bunders best GROENLAND, gelegen in den *Paddepoel*, onder *Groningen*.

Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op WOENSDAG den 16den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, publiek, voor één Saizoen, in perceelen te verhuren, om te Hooijen of te Weiden: Ongeveer 17 Bunders best GROENLAND, *SPRIKKERSBORG* genoemd, gelegen in den *Paddepoel*, onder *Noorddijk*, toebehoorende aan K. G. BROEKSEMA.

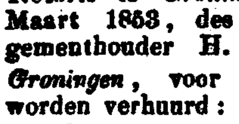

Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 9den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort alhier, publiek, voor *één jaar* verhuren: Eene **BOEREN BEHUIZING** met **SCHUUR, ERF** en grooten **TUIN**; voorts om te Hooijen en te Weiden, Top en Naweide ieder afzonderlijk, en om te Bouwen: Ruim 18 Bunders kostelijk LAND; alles in den *Paddepoel*, nabij *Groningen*, en onlangs door B. K. BAKKER verkocht aan den Heer H. B. BOSSIEN.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 9den Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. P. PLAAT, in het *Blaauwe Paard*, te *Groningen*, voor den tijd van **één Saizoen** publiek worden verhuurd:

Ongeveer 20 Bunders uitmuntend **GROENLAND**, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, vroeger hebbende toebehoord aan nu wijlen den Heer C. BACKHAUS.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

PUBLIEKE VERHURING,

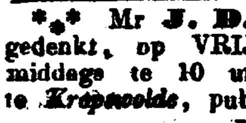

WOENSDAG den 2den Maart 1853, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein S. BOLHUIS, te *Uithuizen*, ten verzoeke van de Wedw. A. J. v. D. LANDE, van: Een BOERENPLAATSJE met deszelfs ERF, TUIN en APPELHOF, 3 Kampen GROENLAND en 1 Kamp BOUWLAND, te zamen groot 2 B., 90 R., 40 E., staande en gelegen aan den Laanweg te *Uithuizen*.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv.* en *Nots.*

*** Mr **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 4den Maart 1853, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van C. BOSS, Kastelein te *Kropswolde*, publiek te veilen en te verkoopen:

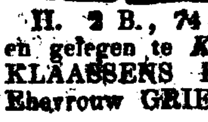

I. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met 1 B., 92 R., 70 El. EIGEN LAND; — en

II. 2 B., 74 R., 60 El. EIGEN LAND; alles staande en gelegen te *Kropswolde*. — Toebehoorende aan HINDRIK KLAASSENS BOUWMAN en de Erven van wijlen zijne Ehevrouw GRIETJE FERINGA.

Mr. J. D. TRESLING.

IJZERGIETERIJ.

G. J. BOSCH,

Fabrikant, in de Brugstraat te Groningen,

KOPER. — **NIEUW ZILVER.**

berigt door deze, dat hij heeft **opgerigt** eene **IJZERGIETERIJ**, waarin **alle soorten van Voorwerpen** Gegoten zullen kunnen worden, als: **MOLEN-, BRUG-** en **SLUISWERKEN, SCHEEPSPOMPEN, SLUIZEN, PALWERKEN, LIEREN, enz.**, zoowel in KOPER als in IJZER; **LANDBOUWGEREEDSCHAPPEN**, waaronder de zoozeer gezochte AMERIKAANSCHE ARENDPLOEG, enz.; **TUINSTOELEN** en **-BANKEN, BEELDEN, ORNAMENTEN, KOLOMMEN, PAAL-** en **HEKWERKEN, PLATEN, POTTEN, KAGCHELS, VUURMONDEN, DAK-, KERK-** en **HUISRAMEN, TABAKSINSTRUMENTEN, PERSEN**, en verder **alles**, wat in eene ***IJzer-*** of ***Kopergieterij*** gevraagd zal kunnen worden; terwijl zij, die deze Gieterij met hunne gunst zullen vereeren, vriendelijk worden uitgenoodigd, de MODELLEN of TEEKENINGEN **in tijds** te willen inzenden. Ook levert hij **alle soorten** van **SCHEEPS-** en **TORENKLOKKEN**, in alle zwaarte, terwijl hiervoor een Jaar wordt ingestaan. Hij beveelt zich minzaam in ieders gunst en zal trachten door eene nette en zuinige Bediening en Goede Bewerking het vertrouwen zijner Begunstigers waardig te worden.

*** Mr. **J. D. TRESLING**. Notaris, residerende te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 18den Maart 1853, des namiddags te één uur, publiek, op gewone conditiën, te verkoopen, ten verzoeke en ten Huize van T. H. HAMHUIS, te *Siddeburen*:

13 HORENBEESTEN, 5 PAARDEN, 8 SCHAPEN; voorts BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HOOI, STROO, HUISMEUBELEN en BEDDEGOED.

Mr. J. D. TRESLING.

VERHURING.

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van KLAAS BESSELING, op DONDERDAG den 3den Maart 1853, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder K. FOLKERS, te *Winschoten*, publiek, voor zes achtereenvolgende jaren, te verhuren:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR, HOF** en **TUIN**, met daarbij behoorende **LANDERIJEN**, staande en gelegen te *Winschoter Zuiderveen*, te Veen en te Velde, groot 16 Bunders, benevens 4 Bunders **KLEILAND**, in de *Zuiderwupping* gelegen.

Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

VERKOOP

VAN

GEZONDE RAAPKOEKEN.

Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, op ZATURDAG den 5den Maart 1853, des voormiddags te 11 uur, in het Logement van de Weduwe P. J. VOS, te *Delfzijl*, publiek, tegen kontante betaling, bij kavelingen verkoopen:

Eene **Lading** van **60277 Ned. ℔ GEZONDE RAAPKOEKEN.**

UIT DE HAND TE KOOP,

met primo Mei te aanvaarden:

Eene aanzienlijke BEHUIZING, met een TUINTJE er achter, staande en gelegen aan de Voorstraat in de *Nieuwe Schans*; voorzien met eene Voor-, Achter- en Bovenkamer, Zolder, Put en Regenwaterbak en verdere Gerijfelijkheden.

Gadingmakenden vervoegen zich bij den Eigenaar en Bewoner

W. J. ZELLING.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:

Eene **BEHUIZING**, waarin sedert eene reeks van jaren de ***Broodbakkerij*** en ***Kruideniersnegotie*** is en nog wordt uitgeoefend, met groote SCHUUR en TUIN, staande en gelegen Westwaarts te *Beerta*, wordende thans in huur bewoond en gebruikt door KASPER BROUWER. — Om te aanvaarden den 1sten Mei aanstaande. — Te bevragen te *Winschoten* ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

TE HUUR, den 1sten Mei:

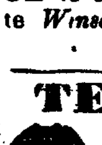

Eene roijale **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG en vele GERIJFELIJKHEDEN, aan de Groote Markt, het derde Huis van af de Boteringestraat. Te bevragen bij de Wedw. J. F. HUISMAN, aan het Damsterdiep.

TE HUUR, tegen Mei:

Eene **BOVENWONING** met STAL en KOETSHUIS, des verkiezende ook **alles afzonderlijk.** Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

DE GERENOMMEERDE

Parfumerien

van **E. RIMMEL**, te ***Londen***, *Parfumeur van H. M. de Koningin van Engeland*, zijn voor *Groningen* te bekomen bij **J. F. OTTE**, aldaar.

UIT DE HAND TE KOOP

WORDT GEVRAAGD:

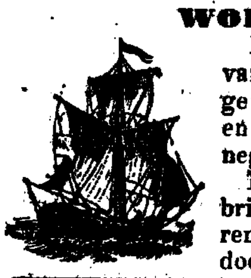

Een goed onderhouden **KOFSCHIP** van circa tachtig tot honderd Lasten Rogge groot, liefst niet ouder dan acht jaren en beladen zijnde niet dieper gaande dan negen Voeten Amsterdamsche maat.

Reflecterenden gelieven zich, met *franko* brieven, zoo spoedig mogelijk te adresseren bij DADE en HOUTKOPER, Cargadoors te *Amsterdam*.

Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij met **April eerstkomende** hare AFFAIRE zal **OVERDOEN**, weshalve zij tot **opruimen** van een en ander tot **billijke prijzen** zal **UITVERKOOPEN**, en verzoekt diegene, welke iets van haar te VORDEREN heeft of aan haar VERSCHULDIGD zijn, daarvan Opgave of Betaling te doen.

GRONINGEN, 1 Maart 1853.

F. VAN SLOGTEREN,
Peperstraat.

De ondergeteekende, sedert negen jaren als **EERSTE MODISTE** werkzaam geweest zijnde bij Mej. **F. VAN SLOGTEREN**, maakt bekend, dat zij met **primo Mei aanstaande**, diezelfde Affaire in **DAMES HOEDEN, MUTSEN, ENZ.**, voor **eigene rekening** zal uitoefenen, in de **Oude Ebbingestraat**, letter A no. 77, tusschen de Woningen van de Heeren Mrs. A. F. WICHERS en P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH; zich bij deze vriendelijk in betrekking aanbevelende.

GRONINGEN, 22 Februarij 1853.

A. P. DE GEUS.

BESTE KANAALSTER BARGER TURF,

te bekomen bij KOERT SCHEPERS, liggende met Schip bij den Apoortenboog.

*** Het **DOLKMES**, ZATURDAG den 19den Februarij bij het Kleinepoortje op het IJs GELEEND, gelieve men te bezorgen aan het BUREAU dezer COURANT.

Eene DAME op gevorderden leeftijd, die negen jaren RHEUMATISCHE ZIEKTEN had en door eenen **GOLDBERGER'S KETTING** genezen is, zoekt ons, ieder, die aan die pijnen lijdt en niet aan de geneeskracht dezer Kettingen gelooven wil, bij haar te melden. Zij heeft verschrikkelijk veel uitgestaan en de herinnering wekt bij haar medelijden met allen, die de Heer met die kwaal bezoekt. Zij wil gaarne aan wie het verlangen mogt, uitkomst over hare genezing geven. Zij wil uit overtuiging spreken en hoopt daarom ook overtuiging te kunnen geven. Haar adres heeft zij te dien einde in het **VERKOOPHUIS** bekend gemaakt.

De echte **GOLDBERGERSCHE KETTINGEN** worden in onderstaande Dépôts voor *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60 en *f* 5.40 verkocht.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Appingedam* bij MEIJER en ZOON; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS, J. L. LA GRO, JR., en M. GAARBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA; te *Meppel* bij de Wedw. BRANDERHORST; te *Pekela* bij J. T. FEENBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN; en in de overige Steden des Rijks.

Er wordt gevraagd: een **LEERLING** in de ***HOUTAFFAIRE***, niet beneden de vijftien jaren. Hierin inclinerenden adresseren zich, met franko brieven, onder letter W, aan het BUREAU dezer COURANT.

In een' **MANUFAKTUURWINKEL** verlangt men een' **BEDIENDE** of **LEERLING**, van de P. G. A... met *franko* Brieven onder Letter K... den Boekhandelaar P. VAN ZWEED...

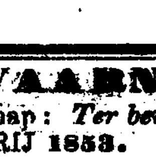

Twee **SMIDSKNECHTEN**, hun vak verstaande en goed kunnende ***PAARDEN BESLAAN***, kunnen met Mei werk bekomen bij H. VISSER, aan het Damsterdiep te *Groningen*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*, medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*.

FEBRUARIJ 1853.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
20	748,45	749,24	752,17	-2,4	-1,4	-2,5	0,98	max.	0,96	N.	N.	N.	sneeuw	sneeuw	sneeuw
21	756,13	758,56	760,27	-0,4	1,1	-2,7	0,98	0,88	0,96	N.t.W.	N.t.W.	W.N.W.	»	helder	betrok...
22	759,20	756,48	754,90	-2,2	1,7	0,5	0,98	0,80	max.	Z.W.	Z.W.	W.Z.W.	bewolkt	betrokken	»
23	747,17	740,95	737,98	0,0	0,0	-2,0	0,98	max.	»	»	W.t.N.	N.	betrokken	»	»
24	746,99	747,69	745,27	-2,2		-0,2	0,95	0,96	»	N.	W.N.W.	Z.W.t.W.	bewolkt	bewolkt	snee...
25	741,55	747,57	750,63	-0,8	-2,0	-5,4	0,98	0,91	0,96	N.t.W.	N.	W.N.W.	betrokken	weinig bewolkt	weinig b...
26	748,30	740,11	734,00	-4,3	-1,6	0,2	0,96	0,93	0,92	Z.	Z.O.t.Z.	Z.O.t.Z.	»	sneeuw	betrok...

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 1sten *Maart* 1853, *no.* 17.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

AMSTERDAM, 25 Februarij.

Naar wij vernemen, is dezer dagen door de regering een nieuw kontrakt gesloten met de Nederlandsche Handelmaatschappij, en wel onder de volgende hoofdvoorwaarden: de regering betaalt sedert den 1sten Januarij 1853 van de 10 millioen gulden, die de Handelmaatschappij haar blijft leenen, in plaats van 4, slechts 3½ pct. rente; de provisie voor te verkoopen produkten wordt, in plaats van op 2¾ pct., voor dit jaar en het volgende op 2½ pct. bepaald; na den 1sten Jan. 1855 zal zij slechts 2 pct. bedragen. Voorts zal er eene aanzienlijke hoeveelheid produkten in Oost-Indië worden verkocht.

— Men verneemt, dat er onderhandelingen aangeknoopt zijn met eene Fransche maatschappij, welke de indijking der Zuiderzee bij Harderwijk en Elburg wil ondernemen. Deze zaak is van het grootste aanbelang voor deze plaatsen, welke daardoor eene bekwame haven zullen erlangen, welke sedert zoo vele jaren aldaar vurig verlangd werd.

Tevens vernemen wij, dat er mede gegronde hoop bestaat, dat door dezelfde maatschappij de werken van den Dollard zullen voortgezet worden.

UTRECHT, 20 Februarij.

De professoren der theologische faculteit aan de hoogeschool te Utrecht hebben zich bereid verklaard uit hunne bijzondere fondsen bij te dragen tot instandhouding der Protestantsche gymnasien in Hongarije, die anders, zoo zij niet zelve in hunne behoeften kunnen voorzien, zullen opgeheven worden, waardoor drie a vier millioen Protestanten van alle godsdienstig onderwijs zouden worden verstoken. Tevens hebben zij, onder inroeping van de hulp hunner landgenooten, zich aangeboden de giften te verzamelen en te ontvangen, die men tot instandhouding der Evangelische gemeenten aldaar zou willen afzonderen.

ZWOLLE, 23 Februarij.

Heden is in eene buitengewone vergadering der Provinciale Staten dezer provincie benoemd, tot lid der Eerste Kamer van de Staten Generaal, ter vervanging van den heer mr. *J. A. van Roijen*, door Z. M. benoemd tot Commissaris des Konings in de provincie Groningen, *Jan Arend Goderd*, baron *de Vos van Steenwijk*, wonende ter dezer stede, thans lid der Provinciale Staten van dit gewest.

ZIERIKZEE, 24 Februarij.

In den afgeloopen nacht is er hier een hevig onweder, vergezeld van hagelslag, losgebarsten. Tusschen 3 en 4 uur is er een vreeselijke slag gehoord en de bliksem in den stadhuistoren geslagen, hetwelk eerst te half zeven uur des morgens werd ontdekt. Hoogst moeijelijk was de blussching van den brand, daar deze van binnen in den toren was ontstaan, ofschoon niet in hevige mate. Door doelmatig aangebragte hulp was men hem dan ook reeds te half negen uur meester.

LEEUWARDEN, 24 Februarij.

Wederom zijn 131 runderen afgemaakt, door longziekte aangetast. — Totaal 6831 runderen.

— De heer *J. Foekens* is erkend als vice-consul van Portugal te Harlingen.

— In de heden alhier plaats gehad hebbende vergadering van den gemeenteraad is, nadat lecture was genomen eener missive van den heer *R. F. Lojenga*, waarbij z.ed. door de op hem uitgebragte benoeming tot wethouder bedankt, tot eene nieuwe stemming overgegaan, en was daarvan de uitkomst, dat de heer mr. *A. J. Romein* met eene volstrekte meerderheid van stemmen als wethouder benoemd werd. (Z. ed. heeft de betrekking aangenomen.)

— Uit eene goede bron verneemt men, dat er op heden omstreeks een 50 tal inwoners dezer provincie — waaronder, behalve de heer *Bonnema* uit het dorp Kinswerd, meerdere niet onbemiddelden worden geteld — uit de haven van Harlingen, met het nieuwe Engelsch stoomschip *City of Norwich*, naar Noord-Amerika zullen vertrekken.

— Dezer dagen hebben 23 leerlingen van de te Nes, op Ameland, gevestigde zeevaartkundige school een examen afgelegd, en daarna zijn aan twee attesten afgegeven van 2den en van 1sten stuurman. In 't geheel zijn nu reeds 50 kweekelingen van die school als gezagvoerders of stuurlieden geplaatst.

HARLINGEN, 24 Februarij.

Heden morgen zijn de beide Harlinger Groenlandsvaarders *Dirkje Adema* en *Spitsbergen* met een zeer gunstig getij uit onze haven vertrokken.

ASSEN, 26 Februarij.

Z. M. heeft de door den gemeenteraad van Anlo gedane benoeming van den burgem. *T. Braams* tot secretaris bekrachtigd.

— De bevolking der bedelaarskoloniën is in de laatste 3 maanden met 290 personen vermeerderd en bedraagt thans 10463 zielen. Hiervan werken 2682 bij den landbouw, 2305 zijn fabrijkarbeiders en handswerklieden, enz. Behalve de 1455 dagscholieren, zijn er 1359 werkende jongelieden. Met den fabrijkarbeid is het in 1852 zeer voorspoedig gegaan. Al de 404 getouwen der katoenweverij hebben het geheele jaar door gewerkt.

— Wij zijn verzocht mede te deelen, dat de schommelkarnen in deze omstreken meer en meer worden aangeschaft, en in het gebruik bijzonder voldoen.

— Over 1852 zijn in deze provincie geijkt of berijkt 11620 ijzeren en koperen gewigten, 634 lengtematen, 2458 maten voor drooge waren, 5649 vochtmaten, en 98 voetmaten voor den handel in het groot. Hiervoor is aan ijkloon aan het Rijk verantwoord *f* 1258,42½.

— Dezer dagen is uit de woning van den leeraar der Afgescheidene gemeente te Weerwille, den heer *J. W. Bartelds*, door middel van braak en inklimming ontvreemd een zak met *f* 105. — Naar men verneemt, is men den dader op het spoor.

MEPPEL, 23 Februarij.

Heden is door den raad het rapport der commissie, strekkende om aan den Koning vergunning te vragen tot het aangaan eener procedure tegen de Drentsche kanaal-maatschappij, verworpen. Daarentegen werd het voorstel van den heer *Kniphorst* aangenomen, houdende, om de resolutie van Gedep. Staten voor notificatie aan te nemen, behoudens het regt, om, volgens art. 199 der gemeentewet, nader op de zaak terug te komen.

GRONINGEN, 28 Februarij.

Bij het ter perse gaan dezer courant was de Hollandsche post *nog niet aangekomen.*

— Bij besluit van den 24sten dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester der gemeente Groningen te benoemen den heer J. SLOT.

Op het vernemen van dit berigt hebben zich heden morgen onderscheidene ingezetenen, behoorende tot het bestuur dezer provincie en gemeente, als ook een groot aantal partikulieren, bij z. ed. begeven om hem met deze benoeming geluk te wenschen.

— Heden middag omstreeks te 12½ uur is de commissaris des Konings in deze provincie, mr. I. A. VAN ROIJEN, hier ter stede met partikulier rijtuig aangekomen en afgestapt in het hotel *de Doelen*.

— Donderdag en Vrijdag l.l. werden bij de ter dezer stede gevestigde akademie *Minerva* de gewone jaarlijksche openbare lessen gehouden. Door de leerlingen in de hoogste klassen van het handteekenen werd daarbij geteekend naar eene gecostumeerde groep, voorstellende: het afscheid van *Albrecht Beiling* van zijne vrouw. Onder de menigte der ten toon gestelde, door de leerlingen gedurende den laatsten cursus vervaardigde teeken- en schilderstukken, merkte men er ettelijke op, die blijken gaven dat derzelver vervaardigers eenen gelukkigen tact van behandeling bezitten; terwijl de aanwezige ornamentteekeningen het bewijs leverden, dat ook dit, voor den aanstaanden handwerksman zoo hoogst nuttig gedeelte van het teekenvak aan de akademie *Minerva* met gelukkig gevolg beoefend wordt. — Een aanzienlijk publiek woonde deze publieke lessen bij.

— Laatstleden Vrijdag viel aan het alhier bestaand studentengenootschap *Dicendo Discimus* het buitengewoon genoegen ten deel, zijn 25jarig bestaan te vieren; buitengewoon voorzeker, daar het wel aan weinige genootschappen in de studentenwereld vergund is, op zulk een langdurig bestaan te mogen roemen. Na eene druk bezochte introductie-vergadering vereenigden zich de leden aan een keurig souper bij TEN HAVE. Onder gulle vrolijkheid en het instellen van menigen toast op het zilveren feest van het genootschap, bleef men nog geruimen tijd vriendschappelijk bijeen.

— De verjaardag van Z. K. H. Prins FREDERIK der Nederlanden werd heden op de gebruikelijke wijze alhier herdacht. — De parade, die door de alhier in garnizoen liggende troepen zoude gehouden worden, kon, uithoofde van de veelvuldig gevallen sneeuw, niet plaats hebben. Hoewel door de heeren leden der *Union Provinciale*, telken jare ter eere van hunnen Grootmeester Nationaal een prachtig diner wordt gehouden, konde zulks heden geen plaats hebben en is tot nader gelegenheid uitgesteld. — (Zoo wij vernemen op Zaturdag den 12den Maart.)

— De vrijwillige inschrijving tot dekking van het te kort in de diakoniekas der Ned. Hervormde gemeente te dezer stede, heeft, na aftrek der onkosten, de som van *f* 4941—81½ opgebragt.

— Bij het schoone weder van heden namiddag was het aantal wedijverende arresleden op de Visch- en Groote Markt weder buitengewoon groot, en de rei belangstellende toeschouwers van dat sneeuwvermaak bijlangs die pleinen onafzienbaar.

— De posten en diligences komen, ten gevolge van de veelvuldige sneeuw, hier in de laatste dagen zoo laat en ongeregeld aan, als misschien nog nooit is gebeurd. Zoo is de Hollandsche post, die anders om 5 uur des namiddags arriveert, gisteren eerst om 5 uur, en heden om 4 uur in den morgen aangekomen; de diligence van Zwolle gisteren avond om 5½ uur, in plaats van den vorigen avond om 7 uur, de diligence naar Leeuwarden is bij Grijpskerk in de sneeuw blijven vastzitten. Als een voorbeeld van de moeiten, waarmede de postiljons te kampen hebben, deelen we de wijze mede, waarop de postiljon, die van Smilde naar hier de postkar berijdt, gisteren nacht zijne reis heeft volbragt. Ofschoon reeds van Smilde af soms een 30tal arbeiders den met sneeuw opgehoopten weg voor hem moest opengraven, zoo wachtte hem toch nog een moeijelijker en gevaarlijker togt, zoo zelfs, dat hij er zeer zeker het leven bij zoude hebben ingeschoten, zoo niet de van Assen medegenomen passagier hem nog tijdig redding had aangebragt. De sneeuw lag zoo hoog op den weg, dat het paard tot aan de borst toe er door moest waden; geen wonder dus, dat het spoedig de kar niet verder kon voorttrekken en dat de postiljon genoodzaakt was het paard af te spannen, om nog zoo te trachten de hem toevertrouwde brieven en pakketten ter bestemder plaatse over te brengen. Doch ook deze poging was van geen langen duur; een eind wegs aan deze zijde van Vries zegen het door groote krachtsinspanning uitgeputte paard en de postiljon, die door koude en inspanning overmand en ten gevolge daarvan door geeuwhonger overvallen werd, in de sneeuw neder. — In deze hagchelijke positie was goede raad duur. De passagier begreep niet te moeten stilstaan en bereikte dan ook gelukkig, na eene geduchte worsteling door de sneeuw, eene woning, waar hij de bewoners opklopte, die terstond bereid waren de behulpzame hand te bieden. Men bragt den postiljon een stuk brood en daarop werd deze zelf met veel moeite naar de woning bij een warm vuur geleid, waar hij spoedig weder eenigzins van de uitgestane vermoeijenis bekwam. Gesterkt zetteden postiljon en passagier de reis verder te voet voort naar de Punt, midden over de heide, en mogten, hoe moeijelijk de togt ook was, eindelijk de Punt en daarmede den gebaanden weg bereiken. Thans werd een boerenwagen geleend en zoo ten laatste tegen den morgen de plaats van bestemming bereikt.

— Het volgende is ons ter plaatsing toegezonden:

..... 28 Februarij.

Een reiziger meldt, dat hij en eenige andere heeren met de diligence der onderneming VAN DER WAL en BUWALDA Zaturdagavond te *Buitenpost* zijn blijven overnachten, dewijl die van *Groningen* niet verder dan tot *Grijpskerk* kon komen, daar de sneeuw daar ter plaatse en over den geheelen straatweg eenige voeten was opgestapeld. De wakkere conducteur GERARDUS VAN DOORNIK is echter op den schranderen inval gekomen, om van *Grijpskerk* over de *Gaarkeuken* en *Stroobos* langs het trekpad bij het Hoendiep de verlegene reizigers uit *Buitenpost* te gaan halen. In een zoogenoemden bolderwagen, met een paar mannen, gewapend met schoppen, om hier en daar door de sneeuwduinen te boren, gelukte het hem eindelijk, de moeijelijkheden te overwinnen, en Zondagmiddag te 12 uur den verrukten reizigers de vrolijke toonen van zijn cornet à piston te doen hooren. Langs het trekpad bereikte nu het gezelschap in dienzelfden wagen des avonds te 6 uur de stad *Groningen*. Wij kunnen niet nalaten, dien wakkeren, vrolijken en schanderen conducteur in dit dagblad openlijk onzen dank te betuigen. Bij zulk vreeselijk weder gevoel de reiziger eerst regt, hoe goederen en leven van de bekwaamheid en ijver van voerlieden afhankelijk zijn.

— Naar wij vernemen, is door den voerman en rijtuigverhuurder A. DOOIJES alhier, concessie aangevraagd tot het instellen eener geregelde diligencedienst van Groningen op Delfzijl en terug, eene dienst die tot heden nog niet heeft bestaan. Zoo wij wel onderrigt zijn, zal deze diligencedienst, na bekomen autorisatie, in correspondentie staan met de stoomboot die van Delfzijl naar Oostfriesland vertrekt. — De overtogt zal plaats hebben in drie uren en 20 minuten.

— Bij het kantongeregt, zitting houdende in politiezaken, zijn Zaturdag den 26sten dezer veroordeelende vonnissen gewezen, als:

tegen P. P. en E. B., ter zake eener overtreding van art. 75 regl. v. pol., als hebbende de rijp voorbij hunne behuizingen niet behoorlijk geschrobt gehad;

tegen G. H., U. K., K. B., I. H., F. H., H. A., I. F., B. J. B., S. W., B. S., ter zake eener overtreding van art. 181 regl. v. pol., als hebbende harder dan stapvoets gereden met vrachtwagens en sleden langs de straten dezer gemeente.

— L.l. Zaturdag zijn onder geleide van eenige geregtsdienaars alhier gevankelijk binnengebragt drie personen, wonende nabij Tugchum, onder Siddeburen, welke verdacht worden gehouden op eene der laatste correctionele zittingen der regtbank valsch getuigenis te hebben afgelegd. — Ter zake daarvan was tegen hen regtsingang verleend met bevel tot gevangenneming. — Twee hunner zijn arbeiders, de derde is de vrouw van een' welgestelden landbouwer.

— Men verneemt, dat op eergisteren op de stalling van GERRIT SIKKENS, touwslager te *Veendam*, de longziekte is uitgebroken. Nadat daarvan door genoemden persoon aangifte was gedaan aan de bevoegde autoriteit, is er terstond last gegeven tot de dooding van het beest, hetwelk met die ziekte behebt was, alsmede tot de afmaking van de 3 nog schijnbaar gezonde beesten.

— Door een der leden van heeren Gedep. Staten werd heden middag, in het bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, in een der lokalen van het provinciehuis, onder nadere approbatie aanbesteed:

I. *Het vernieuwen der westelijke binnenschoeijing van de Zeesluis* de Statenzijl, *nabij de* Nieuwe Schans, *in de provincie* Groningen.

Hierop zijn drie biljetten van inschrijving ingekomen, te weten van J. B. PESTMAN, te Groningen, voor *f* 659; H. A. WAGTO, te N. Schans, voor *f* 629, en W. H. KOOP, te N. Schans, voor *f* 544,98.

II. *Het vernieuwen van een vak beschoeijing aan het Kanaal van* Groningen *naar* Delfzijl, *tegen het huis* Windeweer, *lang* 50.50 *el.*

Op deze werkzaamheden zijn tien biljetten van inschrijving ingekomen, als van J. H. LIMBORGH, te Groningen, voor *f* 1574; R. MEIJER, te Groningen, *f* 1473; S. LEEGSTRA, te Munnekezijl, prov. Vriesland, *f* 1342; J. B. PESTMAN, te Groningen, *f* 1240; J. E. VAN BUREN, te Delfzijl, *f* 1200; A. J. BLINK, te Groningen, *f* 1188,70; H. B. HARKEMA, te Warfhuizen, *f* 1122; W. W. DELKEN, te Delfzijl, *f* 1089; J. W. BLEIJ, te Farmsum, *f* 1088, en H. ZANTMAN, te Delfzijl, *f* 1024.

III. *Het uitdiepen van het Kanaal van* Groningen *naar* Stroobos, *lang ongeveer* 26650 *strekkende ellen, in drie perceelen, als:*

1) *Van het begin der haven buiten de Apoort te* Groningen *tot de* Vierverlaten.

Hierop zijn twee biljetten ingekomen, te weten van H. WIERINGA, te Noordhornertolhek, voor *f* 1890, en van S. S. HAGEMEIJER, te Noordhorn, voor *f* 1849.

2) *Van de* Vierverlaten *tot het Verlaat de* Gaarkeuken.

Twee inschrijvingsbiljetten ingekomen, als van S. S. HAGEMEIJER, voor *f* 1950, en van H. WIERINGA voor *f* 1940.

3) *Van het Verlaat de* Gaarkeuken *tot het einde te* Stroobos.

Insgelijks twee inschrijvingsbiljetten. H. WIERINGA, voor *f* 2360, en S. S. HAGEMEIJER, voor *f* 2345.

IV. *Het Bouwen van een Tolhuis aan den Weg van* Winschoten *naar de* Morige, *bij den Turfweg, alsmede het plaatsen van een' Tolboom.*

Op dit perceel waren insgelijks twee inschrijvingsbiljetten ingekomen, als van H. J. HECKMAN, te O. Pekela, voor *f* 1872, en van E. VAN DER VOORT, te Winschoten, voor *f* 1789.

— De gemeenteraad van *Termunten* heeft in zijne vergadering van den 23sten dezer, onder goedkeuring van H.H. Gedeputeerde Staten, *de broodzetting afgeschaft*, behoudens het toezigt op gewigt en de hoedanigheid van het brood.

— Maandag avond l.l. had ten huize van den logementhouder D. E. EVERTS, te *Veendam*, het aangekondigde declamatorium plaats, waarvan de voordeelen zouden strekken tot werkverschaffing aan de behoeftigen in de gemeente Muntendam. Eene aanzienlijke menigte toehoorders, van heinde en verre opgekomen, woonde dit declamatorium bij, hetwelk opgeluisterd werd door de uitvoering van keurige muzijkstukken door het muzijkgezelschap van Veendam. Eene welgevulde zaal was getuige van algemeene belangstelling, en schoon het winterweder in de laatste dagen niet zeer uitlokkend is geweest, maakte deze avond nog al eene gunstige uitzondering.

— De kollekte voor den opbouw van eene nieuwe synagoge te *Stads-Kanaal*, den 23sten j.l. in de gemeente *Veendam* gehouden, heeft opgebragt *f* 138,98.

— Uit *Ter Apel* wordt ons berigt, dat er in de environs aldaar vele vossen zijn, die aan de hoenders, eenden, ganzen, enz. veel nadeel toebrengen, zoodat het wenschelijk wordt geacht, dat de landbouwers aldaar autorisatie bekwamen, op hun verzoek gedaan, om op deze lastige gasten te mogen jagt maken.

— Men meldt ons uit *Assen* dd. 25sten Februarij:

De zangvereeniging *Euterpe*, onder leiding van J. L. SCHENKEL, bezorgde gisteren aan ons publiek een' genotvollen avond, en den armen lafenis. Door twee onderscheidene armbesturen aangezocht zijnde een concert te geven, ten voordeele hunner armen, mogt zij, ofschoon niet op hare krachten steunende, om het publiek te voldoen, dit verzoek om de goede zaak niet afwijzen.

Er werd eene inteekeningslijst rondgezonden. De inteekening toonde, dat bij de ingezetenen van Assen een goede geest heerscht.

Maar hoe werd de verwachting overtroffen, toen in de groote zaal van SCHUT, die eivol was, de schoonste zangstukken werden opgevoerd, die zoodanig bevielen, dat, op verzoek van een' hooggeplaatst persoon, eenige der schoonste herhaald werden, die dan ook andermaal door uitbundige toejuichingen werden beantwoord.

Eere zij het Asser publiek, eere zij de zangvereeniging *Euterpe*. — God geve aan hen bij voortduring lust en opgewektheid om op den ingeslagen weg voort te gaan.

— De conditiën der *economische* gaz-verlichting te *Middelburg*, zoo als die in de raadszitting aldaar, van den 23sten dezer, zijn vastgesteld, bestaan uit deze punten: Er zullen geleverd worden 175 groote gaz-lichten gedurende 1800, en 115 kleinere, benevens 20 lantaarns met olie in de buiten-wijken, gedurende 1400 uren. Ook de 20 olie-lichten buiten de stad zullen door gaz-lichten worden vervangen, zoo ras de aanvraag van partikulieren aldaar het leggen van buizen mogelijk maakt. Het geheel zal kosten jaarlijks voor de verlichting zelve *f* 7425, — voor den opzigter *f* 300, — verdere uitgaven *f* 75, — zamen *f* 7800 in het jaar.

— Te *Utrecht* is in het laatst der vorige maand in betaling gegeven een muntbiljet van *f* 100, welke ingetrokken en dus geen wettig betaalmiddel meer zijn. Men kan met het ontvangen van papieren geldswaarde niet te voorzigtig zijn.

De Lagere Scholen in den zeer jeugdigen N.-Amerik. Staat Wisconsin.

Het gansche aantal schoolgebouwen in den Staat is..	1730.
Gebouwd in het afgeloopen jaar..................	221.
Totale waarde derzelve..........................	doll. 261,986,32.
Van het gansche aan onderwijzers betaalde bedrag werd door tax geheven..................	- 46,781,06.
Van het gansche aan bibliotheken besteedde bedrag werd door tax geheven..................	- 1,209,00.
Het overige der betaalde sommen werd van het Staatsfonds genomen.	
Aantal boekdeelen in de distrikts-leesbibliotheken	11,975.

In de memorie van toelichting omtrent eene bijdrage van *f* 200,000 voor een scheepvaarts-kanaal tusschen Assen en Groningen geeft het gouvernement daaromtrent de volgende ophelderingen:

„In den aanvang van het jaar 1851 werd door de heeren *J. W. C.* baron *van Ittersum* en eenige andere ingezetenen van de provinciën Groningen en Drenthe, het voornemen opgevat, een kanaal ter verbinding van de Drentsche hoofdvaart te Assen met de haven van Groningen aan te leggen.

„Ten einde verzekerd te zijn dat het werk uitvoerbaar ware, namelijk dat middelen voorhanden waren om het kanaal behoorlijk te voeden, werd een onderzoek van het terrein en eene waterpassing gevorderd. Dit heeft op last van het gouvernement door de ingenieurs van den waterstaat in de provincie Drenthe plaats gehad.

„De uitkomst was gunstig, en nu werd door die ambtenaren een ontwerp voor het te graven kanaal opgemaakt.

„Omtrent de inrigting van het kanaal bestaan twee verschillende ontwerpen.

„Bij het eerste wordt het verdeeld in *drie* panden met *ééne* gekoppelde en *twee* enkele schutsluizen: volgens het tweede worden slechts *twee* panden aangelegd met *twee* gekoppelde sluizen."

Voor het eerste ontwerp zijn de kosten geraamd op *f* 541,000; en die van het tweede op *f* 461,000.

De met den aanleg van het kanaal in verband staande verbetering van de Drentsche hoofdvaart van Assen naar Meppel is op *f* 30,000 begroot.

„De heeren *van Ittersum c. s.* hebben aan het tweede ontwerp de voorkeur gegeven. Tot vinding der kosten hebben zij zoowel van de betrokken steden Groningen en Assen, als van de beide provinciën en het Rijk, subsidiën aangevraagd. De beide steden en de provinciën Groningen en Drenthe hebben elk *f* 25.000 toegezegd. Drenthe wil daarenboven de verbetering der hoofdvaart bekostigen. Zij wenschen de bijdrage van het Rijk op *f* 200,000 bepaald te zien. Het overige zou volgens hun voorstel worden genegotiëerd door eene naamlooze vennootschap, die de uitvoering van het werk op zich neemt, tegen genot der voordeelen, welke de onderneming zal opleveren, en die door hen op *f* 20,000 'sjaars wordt geraamd.

„Bij onderzoek der beide ontwerpen van gouvernementswege is eveneens het tweede ontwerp aanvankelijk meest raadzaam toegeschenen. Door de uitvoering zal eene lang gevoelde behoefte worden vervuld. Eene vereeniging van de bevaarbare wateren van de provinciën Groningen en Drenthe door middel van een voldoend scheepvaartskanaal is toch van groot belang voor beide en ook voor het rijk.

„Het belang van de gewesten is door de Provinciale Staten en de betrokken gemeentebesturen, door het toekennen van subsidiën en de bekostiging van de verbetering van de hoofdvaart ten laste van Drenthe, erkend. Het geldt hier echter niet alleen de belangen der twee provinciën, maar ook dat des rijks.

„Voor de algemeene scheepvaart wordt eene gemeenschap te water op een belangrijk punt geopend; korter en beter dan nu bestaat.

„Doch dit niet alleen. Het kanaal zal van Assen af tot de grenzen der provincie Groningen onafgebroken loopen door heidevelden, waarop wel sporen van ontwikkeling worden bespeurd, eene ontwikkeling echter welke eerst wezenlijk kracht zal ontvangen door de uitvoering van dat werk. Reeds vestigen zich van tijd tot tijd kapitalen van elders tot ontginningen in Drenthe. Die zullen ongetwijfeld toenemen bij en na het graven der vaart en alzoo nieuwe bronnen van welvaart openen, waarvan ook vermeerdering van 's rijks inkomsten natuurlijk het gevolg moet zijn.

„Nog een ander groot belang is bij de zaak betrokken, dat der Drentsche hoofdvaart zelve. Wanneer de turf op de Smilde zal zijn vergraven, zou die hoofdvaart, in stede baten af te werpen, welligt voor de provincie Drenthe een last worden, misschien zoo drukkend dat het rijk moest te hulp komen. Het produktief blijven van de hoofdvaart is

geheel van uitbreiding der scheepvaart afhankelijk. Afvaart van turf is tot nu toe de voornaamste bron van opbrengst. Afvoer uit de veenen die nog niet in exploitatie zijn, of veel af- en toevoer van andere voorwerpen kan alleen nieuwe middelen van bestaan aanbrengen.

„Het ontworpen kanaal, de hoofdvaart met Groningen in regtstreeksche verbinding brengende, voldoet aan eene dier voorwaarden, terwijl nog meer uitbreiding kan worden te gemoet gezien, bij verbetering van de vaart van Meppel naar de Zuiderzee, hetzij op Vollenhove, hetzij op Blokzijl, of van den bestaanden weg op Zwartsluis, waarvan ontwerpen aanhangig zijn.

„De regering heeft dus in het algemeen belang gemeend, zich dat werk te moeten aantrekken, en wenscht er de uitvoering van te ondersteunen door het verleenen van een subsidie van 200,000 guldens."

De gevraagde bijdrage is, vergeleken met de kosten, aanzienlijk, doch de onderneming zal, vooral van wege de aanzienlijke uitgave, voor het onderhoud van het kanaal gevorderd, veel hulp behoeven, en zonder dien bijstand schijnt op het gelukken der zaak niet te rekenen.

Onder de bijlagen der memorie van toelichting van het ontwerp van wet, houdende wijzigingen in enkele bepalingen der algemeene wet op het heffen der regten van in-, uit- en doorvoer enz., van den 26sten Augustus 1822 (*Staatsblad* no. 38), komt voor, als bijlage C, het navolgende „verzoekschrift van ingezetenen der provincie Groningen, aan den heer minister van finantiën."

Ondergeteekenden, winkeliers en grossiers in de provincie Groningen, nemen met den meesten eerbied de vrijheid, eene voor hen en voor het rijk hoogst belangrijke zaak onder uwe aandacht te brengen. Het betreft de sluikerij, die in de oostelijke deelen dezer provincie, als geoorloofd vervoer, met verscheidene belaste handels-artikelen gedreven wordt, en die van tijd tot tijd aanmerkelijk toeneemt.

Deze sluikerij wordt vooreerst gedreven door eene menigte der bewoners van de Oostfriesche grenzen, die gemakkelijk eene zekere hoeveelheid goederen in hunne huizen kunnen binnenhalen, en dan daarvan aan zoogenoemde dragers zoodanige hoeveelheden overdoen, als volgens de wet vrij mogen vervoerd worden, en die bestaan in sterke dranken, wijn, kandij, suiker, zout, zeep en meel. Die op zich zelve geringe hoeveelheden worden inderdaad zeer aanzienlijk, wanneer men bedenkt, dat langs eenen enkelen weg, namelijk van Bellingwolde naar Blijham, dagelijks tusschen de 200 à 300 personen, grootendeels kinderen, zich met het vervoeren bezig houden; en dat er bij voorbeeld in de gemeente Winschoten alleen, dagelijks naar gemiddelde raming, ongeveer voor *f* 200 wordt binnengebragt. Zoo gaat dit sluiken dagelijks voort langs de geheele grenslinie, en het vervoer langs verschillende wegen, behalve naar Winschoten, naar eene menigte andere gemeenten; om slechts enkele te noemen, naar Pekela, Wildervank, Veendam, Scheemda, Muntendam, Zuidbroek, Sappemeer, Hoogezand, enz., enz., enz.

De noodzakelijke gevolgen hiervan voor den winkelier en grossier, om niet te spreken van de zedeloosheid en wetteloosheid, die er door ontstaat, en van de verbastering van tallooze kinderen, die op deze wijze tot eene toekomstige pest voor de maatschappij opgroeijen, liggen voor de hand. De ingezetenen, die zich op zulk eene gemakkelijke wijze en zoo goedkoop van sommige artikelen beneden het bedrag van den accijns kunnen voorzien, maken menigvuldig van de hun aangebodene gelegenheid gebruik, en de gevestigde handelaar, die het verschuldigde aan den lande betaalt en daarenboven met hooge patentregten is bezwaard, wordt door den ongepatenteerden smokkelaar zelfs te gronde gerigt.

Immers in sommige der bovengenoemde artikelen is de handel in bedoelde streken inderdaad zoo goed als dood.

Ware dit alles ten gevolge van wettige concurrentie of wettigen vrijen handel, wij zouden het vervallen onzer middelen van bestaan betreuren, maar moeten zwijgen, omdat het algemeene belang boven het bijzondere gaat, maar thans, daar de noodzakelijke voorziening in de behoeften van 's rijks middelen ons bedrijf reeds zoo zeer bezwaart, en door allerlei daaruit voortvloeijende belemmeringen en lastige formaliteiten ten hoogste bemoeijelijkt en benadeelt, te moeten zien, dat eene tallooze menigte sluikers die wetten straffeloos kan overtreden, en anderen stelselmatig volgens de wet, maar met vertrapping der regten, welke wij ons moeten koopen, onzen handel in den grond boren, en daarenboven aan de schatkist voor land en gewest aanzienlijke sommen ontrooven, die wij mede moeten helpen aanvullen, dit geeft ons, meenen wij, regtmatige aanleiding, om ons beklag daarover onder uwe oogen te brengen.

Wij verlangen daarom ook niet het een of ander voorregt of vrijstelling van de bepalingen der wet, maar slechts eene gelijkmatige en voor allen geldende toepassing van haar beginsel; de wijze waarop, en de middelen waardoor aan wijzer beleid en wijzere inzigten overlatende.

Het is dus ons eerbiedig verzoek dat het u moge behagen, onze klagten en bezwaren in ernstige overweging te nemen, en zoo mogelijk de vereischte middelen te willen beramen en te doen uitvoeren, opdat de bedoelde sluikerij en de door de wet zelve geoorloofde ontduiking van haar beginsel, tot nadeel van eene menigte ingezetenen van deze en andere grensprovinciën, en tot schade van 's lands geldmiddelen, worden weggenomen; deze kanker voor de maatschappij en hare toekomst worde tegengegaan en zooveel mogelijk afgesneden, en opdat de burger, die 's lands wetten moet en wil eerbiedigen en nakomen, gehandhaafd worde in zijn regt tegen diegenen, die in hare verkrachting en vernietiging hun voordeel zoeken.

(*Volgen* 111 *onderteekeningen.*)

Door den minister van binnenlandsche zaken is, onder dagteekening van den 1sten dezer, een verslag ingediend aan den Koning, over de voornaamste openbare werken in den loop der drie laatste jaren uitgevoerd of waarvan de plannen reeds tot zekere mate van rijpheid kwamen. In dat verslag, dat zich door zijne zaakrijkheid en beknoptheid tevens onderscheidt, geeft de minister te kennen, dat hij onder die openbare werken de waterstaatswerken in den uitgebreidsten zin door het rijk, de provinciën, gemeenten, waterschappen en bijzondere personen ondernomen, verstaat; alleen echter de nieuwe werken, niet die van onderhoud. Zij worden onder negen hoofden gebragt: 1) rivierverbeteringen; 2) kanalen voor scheepvaart; 3) wegen; 4) werken in het belang der uitwatering; 5) havens; 6) waterkeerende werken; 7) landaanwinning door indijking en droogmaking; 8) waterleidingen; 9) ontginning door bevloeijing, waarbij als 10de afdeeling ook de werken der telegrafie worden gevoegd.

Ten aanzien der *rivierverbeteringen*, die in genoemd tijdsverloop zijn tot stand gebragt, wordt gewezen op de werken der oude en nieuwe Merwede, Waal, Nederrijn en Lek, Geldersche IJssel, Maas, op de vlugtheuvels, peilmerken en de zaak der uitmonding van den Beneden-IJssel. Onder de *kanalen* en gekanaliseerde rivieren, in de laatste drie jaren in het belang der scheepvaart reeds of weldra zullende worden ondernomen, telt de minister de onderscheidene kanalisatiën van Drenthe en Overijssel, het kanaal van Assen naar Groningen, de afdamming der Ooster-Schelde, de werken tot verbetering der kanaalvaart, als het kanaal van Voorne, het Noord-Hollandsche kanaal; herstelling der boorden van de Zuid-Willemsvaart; ontworpen verbetering der scheepvaartkanalen in Groningen, het Zwarte Water, het Meppeler Diep, waterweg tusschen Amsterdam en Vreeswijk en den Hollandschen IJssel.

(Van de ontworpen verbetering der scheepvaartkanalen in de provincie Groningen, zegt de minister o. a.:

„De aanleiding tot het in overweging nemen dezer werken was de behoefte, die zich meer en meer deed gevoelen, dat de kanalen in dit gewest door diepergaande schepen konden worden gebruikt. en dat aan de vaartuigen, die verhinderd werden langs het Reitdiep de stad Groningen te bereiken, de gelegenheid worde gegeven aldaar door het Damsterdiep te komen. Aan de aanvrage, om steeds zeer groote zeeschepen te leveren, kon bij de meer en meer in bloei toenemende scheepstimmerwerven niet worden voldaan, daar het brengen dier schepen in zee steeds met bijna onoverkomelijke bezwaren had te kampen.

Niet alle werken, in het algemeen plan begrepen, zullen gelijktijdig worden aanvaard, maar de uitvoering zal zoo worden ingerigt, dat bijv. in 1853 de verbetering van het Dampsterdiep worde aangevangen, en daarna de overige werken achtereenvolgend worden ondernomen.

Na afloop dezer werken zal ook de verbetering der kleinere vaarwaters worden overwogen.")

Met betrekking tot hetgeen ter uitbreiding van de landcommunicatiën gedaan is, wijst de minister op de eindregeling der zaak van den Nederl. Rijnspoorweg; van den Aken-Maastrichtschen spoorweg (die op het einde van dit jaar voor het algemeen zal kunnen worden opengesteld); van den Nederlandsch-Belgischen spoorweg (in drie jaren te voltooijen), verbetering der groote wegen van Utrecht naar 's Hertogenbosch, tusschen Axel en Neuzen, Walsoorden en Hulst, van Zutphen naar de Pruissische grenzen, van Eindhoven naar Weert, tusschen Tilburg en Turnhout, van Maastricht naar Hasselt in België. Daarop volgt een staat der meest belangrijke uitgevoerde of aanvaarde grind-, straat- en kiezelwegen in de onderscheiden provinciën. Men telt er, in 't geheel, 86, waarvan 14 in de provincie, die, met uitzondering van 4, allen in 1851 en 1852 voltooid zijn.

Onder de *werken* die *tot verbetering der uitwatering* van meer of min uitgestrekte deelen des rijks zijn aangevangen of ontworpen, worden genoemd de verbetering van het uitwateringskanaal tusschen Grave en den Amer, van de waterleiding ten westen van het kanaal van Terneuzen, de aanleg van eene kapitale steenen sluis op Walcheren, en nog te bouwen uitwateringssluis op Schouwen, plannen ter verbetering van den waterstaat in den Boemelerwaard, de Zoom, de Geldersche vallei, de afsnijding van de scherpe hoeken van het Reitdiep enz. enz.

De *aanleg van nieuwe havens* en de verbetering van bestaande, werd door het gouvernement krachtig bevorderd. Daaronder worden genoemd Brielle, Makkum, Harlingen, de Lemmer, Groningen, 's Hertogenbosch, Klundert, Grave, de Willemstad, Nijmegen, Elburg, Rotterdam, Huizen; met betrekking tot deze laatste plaats, hoopt de minister eerlang den Koning voor te stellen eene tegemoetkoming van wege het rijk ad *f* 24,000 te verleenen, (zoodra de wijze van uitvoering voldoende zal zijn geregeld); voorts Vlissingen, Vollenhoven en Nieuwolda. Aan het slot dezer afdeeling gewaagt de minister van het ontworpen plan om Noord-Holland op zijn smalst door te graven.

In de 6de afdeeling somt de minister op hetgeen in het 3jarig tijdsverloop tot behoud der *waterkeeringen* is verrigt. Daaronder behooren de werken tot verdediging der kust van Stellendam, de Lingewerken, van de Hondbossche zeewering, Delflands zeewering, de werken in den Prins-Hendrik-polder op Schokland, Ameland, Urk en Marken, Vlieland, aan den Diemer-, Lek- en Waaldijk, Lymerschen Overlaat. Ook door de provinciën zijn vrij aanzienlijke uitgaven gedaan.

In de 7de afdeeling, *landaanwinning door indijking en droogmaking*, wordt het eerst melding gemaakt van de grootsche onderneming die ons vaderland tot sieraad strekt: de droogmaking van het Haarlemmermeer. De bijzonderheden der hiertoe vereischte werkzaamheden zijn meest allen bekend; 18,000 bunders land worden er door aangewonnen. De ontlediging was in den aanvang van dit jaar tot 3.50 el onder Amst. p. gevorderd. Het boven het algemeene vlak van den meerbodem eenigzins verheven Spieringmeer werd over eene oppervlakte van bijna 1200 bunders voor verkaveling geschikt geacht, en die verkaveling uitbesteed voor de som van *f* 35,676. De gezamenlijke, tot de verkaveling behoorende, in 1852 aanbestede en bijna geheel voltooide werken beliepen eene som van *f* 356,000, die alleen aan handenarbeid is besteed.

Daarna is er sprake van de Mijdrechtsche droogmakerij. Zij was vroeger een aanmerkelijke lastpost voor de schatkist, doch in de twee laatste jaren was het bedrag der pachtpenningen hooger dan dat der onderhoudskosten.

„De bijzondere nijverheid — zegt de minister verder — schijnt hoe langer zoo meer in te zien, welke groote voordeelen landaanwinning door bedijking en droogmaking kan aanbrengen, en hoeveel gelegenheid Nederland aanbiedt, ook op die wijze groote kapitalen nuttig en voortbrengend te besteden." In de laatste drie jaren werd een zeer groot aantal *concessiën* tot uitvoering van dergelijke werken door het gouvernement verleend.

Onder de zeer belangrijke kan men stellen de indijking van schorren ten zuidwesten van den Reigerbergschen polder; droogmaking van den Buiksloterham; indijking van het Sassche Gat; droogmaking van het Graftermeer in Noord-Holland en van den veenplas de Koekoek, de verbetering en voltooijing der werken van den Anna-Paulowna-polder, waarvoor bijna twee ton in 1852 werd besteed. De voorname werken waren de verzwaring en verhooging der zeedijken, de verbetering der bemaling, wegen en havenwerken buiten de Van-Ewijckersluis. Ten slotte wordt het volgende kort overzigt gegeven van den stand der plannen tot indijking der Lauwerzee:

„Nadat eene commissie uit de Staten der provincie Groningen, krachtens koninklijke besluiten van 1848 en 1849, zich had onledig gehouden met de overweging van de door *F. Groot c. s.* en later door *H. V. Geerligs c. s.* te Haarlem, aangevraagde concessie tot de indijking, en een omstandig rapport daarover had uitgebragt, is over de zaak beraadslaagd bij de Staten van Groningen en Friesland. Die van Groningen waren er voor, doch van de zijde van Friesland werden bezwaren aangevoerd, op grond der rapporten van den hoofdingenieur in die provincie, welke voornamelijk daarin bestonden, dat de uitwatering der oostelijke sluizen van dat gewest door de inpoldering zou belemmerd worden.

„Op grond van deze bezwaren behaagde het Uwer Majesteit, bij besluit van den 9den November 1850, no. 36, eene speciale commissie te benoemen, aan welke werd opgedragen een nader onderzoek te doen ten aanzien van de doelmatigheid en uitvoerbaarheid der indijking en droogmaking. Tevens werd bij dat besluit eene instructie voor de commissie vastgesteld, ingevolge welke zij zich niet alleen moest bepalen bij het onderzoek der gedane aanvraag, maar tevens moest overwegen, of de geopperde bezwaren niet konden worden weggeruimd door de ontwerpen met andere plans in verband te brengen, bijv. met dat van den ingenieur *van Diggelen*. Deze had voorgesteld de wateren van het oostelijk gedeelte van Friesland door een nieuw scheepvaart- en uitwateringkanaal naar de kust van Paessens te brengen. Ook had hij daarbij eene aansluiting van Ameland aan den vasten wal van Friesland ten westen van den mond van het kanaal op het oog, en tevens eene indijking van de Lauwerzee, waardoor 7 à 8000 bunders zouden worden ingesloten.

„Het verslag, in Mei 1851 door de commissie uitgebragt, bevatte hoofdzakelijk:

„1) dat al de bedenkingen tegen de uitvoering der ontwerpen konden worden opgelost en weggeruimd, zoo de geldelijke middelen, om al de werken uit te voeren, waren aan te wijzen.

„De kosten der bedijking zouden bedragen	*f* 9,720,050	
en die voor zeesluizen, havens, wegen, bruggen, enz. . . .	8,679,950	
de globale raming der uitgaven bedroeg alzoo.		*f* 18,400,000
„De baten zouden bestaan in: de waarde der bedijkte gronden, geraamd op	*f* 4,090,750	
verhoogde waarde der landen binnenwaarts het Reitdiep . . .	300,000	
inkomsten van doorvaart-, schut- en havengelden, bijdragen van het rijk, de provinciën, distrikten enz.	1,996,416	
bijdrage van Friesland voor de verbeterde afwatering enz. . . .	212,834	
te zamen		6,600,000
„Het nadeelig slot zoude alzoo zijn		*f* 11,800,000

„De onderneming kon dus op grond van geldelijke lasten als onuitvoerlijk worden beschouwd.

„2) dat de stukken, door de aanvragers ingeleverd, blijken dragen, dat zij niet de gevorderde kennis van zaken bezitten tot het uitvoeren van zulk een groot werk; waarop dan ook namens Uwe Majesteit aan hen is te kennen gegeven, dat hunne ontwerpen zijn voorgekomen aan gewigtige bezwaren onderhevig te zijn, welke de uitvoering ondoelmatig doen achten. Het was toch gebleken, dat verreweg het grootste gedeelte der in te dijken gronden niet voor bebouwing geschikt, en het overige gedeelte der schorren nog niet rijp was.

„De commissie oordeelde echter een minder omslagtig plan tot bedijking, door den ingenieur *van Diggelen* ontworpen, een nader onderzoek waardig. Dit plan scheen eene gunstiger reden aan te bieden tusschen de noodige uitgaven en de te verkrijgen voordeelen. Hierover werden de Staten van Friesland en Groningen gehoord. Beide wenschten zoo spoedig mogelijk een onderzoek van dit ontwerp te zien ingesteld, waren genegen hun aandeel in de kosten te dragen in overeenstemming met het belang, dat zij er bij zouden hebben, waartoe de Staten reeds dadelijk *f* 1200 op de begrooting van 1852 uittrokken.

„Door het gewijzigd plan zou de zeekeerende dijk veel meer binnenwaarts gelegd, en daardoor het grootste gedeelte der zandplaten en diepten worden afgesneden, die *Geerligs* c. s. mede in hunne bedijking wilden opnemen; de noordelijke Friesche zeedijken zouden dien ten gevolge aan minder gevaar zijn blootgesteld, de vrije uitwatering naar zee zou door afzonderlijke uitstroomingskanalen gewaarborgd blijven; de bestaande kostbare sluizen, de Nieuw-Munneke- en Ezumazijlen zouden voortdurend ter dienste der waterlossing zijn, en de in te dijken gronden, hoewel minder bundertalen opleverende, ten deele uit vruchtbare kleigronden bestaan. Het onderzoek van dit ontwerp werd aan dezelfde commissie, ingevolge Uwer Majesteits magtiging, opgedragen. Er is uitzigt, dat haar verslag binnen kort zal worden uitgebragt."

In de 8ste afdeeling (*waterleidingen*) vermeldt de minister, dat er groote voordeelen mogen worden verwacht van eene onderneming, die zich ten doel stelt Amsterdam van drinkbaar water te voorzien.

De geschiedenis der Duinwater-maatschappij wordt hierop kortelijk medegedeeld.

In de 9de afd. wordt gehandeld over *ontginningen door bevloeijing*. Het lag in het stelsel der regering, de ontginningen door bijzondere personen te bevorderen, niet zelve te ondernemen.

De 10de afd. handelt over *telegrafie*. Men leest daar o. a.:

„Na de wetten van den 7den Maart 1852 is in den loop van dat jaar de electro-magnetische telegraaf tot stand gebragt tusschen de Belgische grens bij Groot-Zundert en de kantoren te Breda, Dordrecht, Rotterdam, 's Gravenhage, Haarlem, Amsterdam, Utrecht en Arnhem, van waar de Pruissische grens bij Elten is bereikt. De lijn bestaat tot nog toe uit een' enkelen draad, uitgenomen het gedeelte tusschen Dordrecht en Rotterdam, waar onlangs een tweede draad gespannen is. Voor de kantoren te Dordrecht en Rotterdam zijn gebouwen door de gemeentebesturen beschikbaar gesteld en gereed gemaakt; de overige kantoren zijn geheel op rijkskosten ingerigt.

De lijnen worden gevormd door gegalvaniseerd ijzerdraad, met porseleinen isolatoren aan palen vastgemaakt. Alleen tusschen Rotterdam en Amsterdam, waar een der draden van de spoorwegmaatschappij werd overgenomen, is die draad niet gegalvaniseerd. Door de rivieren wordt de verbinding gevormd door vier koperdraden, in gutta percha gehuld, en besloten in een kabel van gegalvaniseerd ijzerdraad. Ook de doorgangen der kleinere wateren zijn naar hetzelfde stelsel ingerigt. In de steden ligt het koperdraad in gutta percha gehuld, en besloten in ijzeren buizen."

De minister besluit met de volgende woorden zijn verslag:

„Dit overzigt zal, bedrieg ik mij niet, den indruk geven, dat de middelen, waarover kon worden beschikt, nuttig werden besteed en dat inzonderheid op dit punt toenemende belangstelling zich vertoont.

„De medewerking, die Uwer Majesteits regering ondervond, of die zij verleende, deed een buitengewoon groot aantal hoogst gewigtige werken, in alle deelen des Rijks en ter bevordering eener onnoemlijke verscheidenheid van belangen, tot stand komen of hunne verwezenlijking naderen.

„Van de ambtenaren van den waterstaat wordt dan ook bijzondere inspanning geëischt, en niettemin mag ik hunne voortvarendheid, evenzeer als hunne kunde en naauwgezetheid, roemen.

„Het verdient erkenning, dat, niettegenstaande de uitgebreidheid en vermeerdering der werken, alle met zorg worden onderhouden.

„Uwe Majesteit heeft bij de opening van de tegenwoordige vergadering der Staten-Generaal, op den zich meer en meer ontwikkelenden ondernemingsijver der ingezetenen gewezen. Ik acht mij gelukkig, aan Uwe Majesteit een verslag te hebben kunnen uitbrengen, hetwelk die ontwikkeling, hoofdsteun aller regeringsmaatregelen tot verhooging der algemeene welvaart, in een helder licht plaatst."

Kunstnieuws

Zes Landschappen, geteekend en op steen gebracht door C. J. BOLT. Opgedragen aan het Kunstlievend Genootschap onder den naam: „*Pictura*," te Groningen. *Groningen*, 1853.

'tIs ons eene aangename taak, het verschijnen van dit plaatwerk te kunnen aankondigen, vooreerst als een geheel Groningsch produkt, en tweedens uit het oogpunt van kunst.

De teekenaar-uitgever, de heer BOLT, toch is onze vroegere stadgenoot, wiens ontwikkeling als schilder en teekenaar wij allen in de gelegenheid waren gade te slaan. De drukker is mede een stadgenoot, en het werk is opgedragen aan een genootschap, dat in ons midden de kunst tracht te beschermen en aan te kweeken, zoo veel in zijn vermogen is. Nu is het verschijnen van een plaatwerk in onze stad al eene zeer zeldzame gebeurtenis in de kunstwereld, en reeds uit dien hoofde verdient deze onderneming algemeene belangstelling en deelneming. Maar ze verdient die vooral uit het oogpunt van kunst.

Uit het oogpunt van kunst. Wij ontvangen hier toch een zestal landschappen, dat het eene meer, het andere minder, zoo door zamenstelling en teekening als uitvoering, onze goedkeuring ruimschoots kunnen wegdragen. En wat het drukken dezer platen betreft, zoo verdient het zeer onze hulde, dat daarbij — voor zoo veel wij weten, voor 't eerst in ons land — is in aanwending gebragt de kunst, om op éénen steen te gelijk te drukken in onderscheidene en daarbij — zoo als in een landschap noodzakelijk moet gebeuren — ineensmeltende kleuren. Wij hebben dus hier den kleurendruk, zoo als die elders wel eens wordt bestempeld met den naam van 't drukken in olieverf, en de uitvoering daarvan is zoodanig geslaagd, dat het werk ook vooral in dat opzigt allezins mag aanspraak maken op onze ongeveinsde hulde.

Wij verheugen ons alzoo in deze onderneming en over dien vooruitgang op het gebied der kunst in ons midden, en bevelen daarom dezen arbeid met groot genoegen aan alle vrienden en beoefenaars van de schoone teeken- en schilderkunst aan.

Kerk- en Schoolnieuws.

ZUIDWOLDE. 24 Feb. Naar men van goederhand verneemt, heeft ds. *C. Boon*, te Medemblik, het op z.weleerw. uitgebragte beroep tot herder en leeraar dezer gemeente, aangenomen.

— Het 12tal predikanten en kandidaten, door den minister der Herv. eeredienst aan den breeden kerkeraad der gem. Westerbork voor de keus van een' predikant opgegeven, — hetwelk door de ziekte van een' der kandidaten niet meer volledig was, — is op verzoek van den breeden kerkeraad aldaar, wederom aangevuld met den heer *H. Nijmeijer*, predikant te Lippenhuizen (Friesland).

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gem. van Drempt, onder de klassis van Zutphen, op *F. T. de Mazure*; van Sassenheim, onder de klassis van Leiden, op *W. P. Scheuer*, pred. te Renswoude; van Spijk, onder de klassis van Dordrecht, op *C. A. Dardenne Ankringa*; van Heins, onder de klassis van Zwolle, op *J. W. P. Feith*.

— Beroepen te Kesteren (klass. Tiel), ds. *Beman Brouwer*, pred. te Ede.

— Bedankt ds. *du Cloux*, te Oldebroek (klass. Harderwijk), voor de beroeping naar Elden.

HARLINGEN, 22 Febr. Ter vervulling in de vacerende betrekking van hoofdonderwijzer aan de stads tusschenschool alhier, is als zoodanig benoemd de heer J. F. JANSEN, hulponderwijzer te Monster. Op het vergelijkend examen, dat den 15den l.l. gehouden is, waren 21 aspiranten tegenwoordig.

FRANEKER, 26 Febr. Gisteren had alhier het vergelijkend examen plaats ter vervulling van de opengevallene betrekking van hoofdonderwijzer aan de stads burgerschool, door het bedanken van den onderwijzer *W. Braak*. Van de 25 sollicitanten waren 13 gecompareerd. Het examen, des morgens te 9 uur begonnen, was des avonds te 11 uur afgeloopen. Na den afloop daarvan, is aan de aspiranten bekend gemaakt, dat door den gemeenteraad en de plaatselijke schoolcommissie, met den distrikts-schoolopziener is opgemaakt het volgende drietal in alphabetische volgorde: *B. van Bruggen*, hoofdonderwijzer in de stads tusschenschool alhier; *J. J. de Vries*, hoofdonderwijzer te Stiens, en *R. de Vries*, hoofdonderwijzer te Bovenknijpe, uit welk mindertal later de keuze zal geschieden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.